

یاسین در آینه تمام نمای بینات

به کوشش: محسن اکبری

گفت و گو با جناب آقای محمد عبداللهیان، مدیر علمی همایش «یاسین در آینه معرفت» و مدیر مسئول مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)

رسول خدا(ص) فرمودند: «به خدا قسم دوست دارم که یاسین، در قلب تک تک امت من جای گیرد». بیان این که کفر حجاب است

مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) در شهر قم، چند سالی است که در راه تحقیق این آرزوی بزرگ پیامبر اکرم(ص) گام برمی دارد و فعالیت‌های گوناگون آموزشی و پژوهشی را در جهت آشنایی جامعه با مفاهیم، فضایل و معارف سوره یاسین به انجام رسانده است. از این رو، با نظر به بر پایی «دومین همایش یاسین در آینه معرفت» و برپایی «دهمین همایش بانوان قرآن پژوه» با رویکرد معرفت فضائل سوره مبارکه یاسین، گفت و گویی با حضرت حجۃ الاسلام والمسلمین، جناب آقای محمد عبداللهیان، مدیر مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) و مدیر علمی همایش، درباره فعالیت‌های مرتبط با سوره یاسین، زمینه‌ها و انگیزه‌ها، و نیز آثار علمی و معنوی آن، در داخل و خارج کشور و همچنین برنامه‌های آینده، انجام داده ایم، که از نظر می‌گذرد.

بینات: با توجه به این که در سال گذشته، برای نخستین بار در حوزه علمیه قم، شاهد برگزاری همایشی باشکوه، با عنوان «یاسین در آینه معرفت»، از سوی مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) بودیم، بفرمایید، چه زمینه‌ها و یا چه انگیزه‌هایی باعث شد، تا حضرت عالی فعالیت‌هایی را در حوزه شناساندن جایگاه سوره مبارکه یاسین آغاز کنید؟

دبير علمی : بسم الله الرحمن الرحيم . خدای بزرگ را بسیار شاکر و سپاسگزاریم که به برکت توسّل به ائمه اطهار(ع) ، و به خصوص آستانه بوسی ولی نعمت مان ، عالم آل محمد(ص) ، امام علی بن موسی الرضا(ع) ، سالیانی است که در خدمت قرآن و معارف آن قرار داریم . و نیز به خاطر توفیقی که در باب سوره مبارکه یاسین و معرفت و شناخت مقاهیم ، فضایل و معارف این سوره مبارکه داشتیم ، خدای را سپاس فراوان می گزاریم . نخست ، زمینه و انگیزه را از یکدیگر تفکیک می کنم و از زمینه فعالیت ها شروع می کنم . آن گونه که در روایات پیشوایان دین و سخنان بزرگان اخلاقی و عرفانی آمده ، همنشین و مصاحب ، تأثیر ویژه ای در آدمی دارد . گاهی همنشین ، انسان را از صراط مستقیم خارج کرده و او را گمراه می سازد . و یا عادت خوبی را که انسان دارد ، از او می گیرد و آدمی را به دام شیطان می اندازد ، و گاهی هم یک همنشین خوب ، مسیر زندگی انسان را عوض می کند و افق روشی را فراروی او می گذارد . آن گاه ، او نیک می نگرد ، می بیند که چه سرزمین سرسبز و بیکران و پر برکتی است ! واقعیت این است که زمینه این کار از همنشینی با یک انسان وارسته فراهم آمده است .

یکی از استادان بزرگ معنوی و ریاضت کشیده که راضی نیست با این عنوان شناخته شود ، حدود پانزده سال قبل ، مایش از پنجاه روز در جوار ایشان بودیم . من که تقریباً در حرکات و سکنات ایشان دقت داشتم ، می دیدم که هنگام خواب ، مدتی را مثلاً ، یک ربع ، بیست دقیقه ، مشغول خواندن اذکار و دعاها و قرآن هستند و بعد می خوابند ، برخلاف ما ، که فوری می خوابیم . ایشان ، برنامه اش این بود که در این ساعت ، سوره یاسین می خوانند و اذکار دیگری که من خیلی متوجه نمی شدم ، یک روز ، در حین قدم زدن - که ایشان عادت داشتند - از ایشان پرسیدم : راز هر شب خواندن سوره یاسین چیست ؟ ایشان فرمودند : استاد ما در مشهد ، علامه آیت الله شیخ مجتبی قزوینی ، طلبه هایی را که برای سیر و سلوک معنوی می پذیرفتند ، بعد از آنکه آنها را در آزمایش بسیار سخت و دشوار قرار می دادند . یکی از دستورالعمل های آن مرد بزرگ ، این بود که هر شب ، قبل از خواب یاسین بخوانند . البته ، این دستورالعمل برای تعدادی از آن شاگردان بود . اگر ، ایشان چهل نفر را برای سیر و سلوک معنوی پذیرفته بود ، از آن ها ، تنها پنج ، شش نفر این دستور را داشتند ! ایشان اضافه کردند که آن بزرگ مرد می فرمود : ما به هر مرحله ای که از معنویات دست یافتیم ، و هر کمالی که پیدا کردیم ، به برکت همین سوره مبارکه یاسین می باشد . این فرمایش

در واقع، اشاره‌ای بود به عظمت و فضائل بیکران سوره مبارکه یاسین.

به اعتقاد بند، اگر لطف الهی شامل حال انسان نشود، گاهی مطالب ارزنده و فوق العاده، در همان آغاز با اهمیت تلقی نمی شود و کم رونق می گردد و از بین می روند. اما اگر لطف خدا شامل باشد، می بینید که این اشاره‌ها تبدیل به بذری می شود و شروع به رشد کردن می کند. به نظر می رسد که خداوند با فضیلش، با مارفتار کرد، نه با عدلش. یعنی ما این شایستگی را نداشتیم، ولی فضل خدا شامل حال ما شده است که این آغازی برای همه فعالیت‌های سوره مبارکه یاسین گشت.

بینات : در مورد انگیزه نیز بفرمایید.

دیبر علمی : نسبت به انگیزه باید عرض کنم، بعد از این بود که ما در مورد سوره مبارکه یاسین به یک مطالعات گسترده موضوعی، روی آوردهیم و دیدیم که این سوره مبارکه، قلب قرآن است، و پیامبر (ص) در شأن آن می فرماید: «من دوست دارم که این سوره مبارکه در قلب تک تک امت من باشد».

واز مجموع روایات به دست آمد که یاسین دارای یک خاصیت و مشخصه ویژه‌ای می باشد، و آن این است که حالت اورژانس را دارد. ما در یک شهر، برای درمان بیماران، درمانگاه، بیمارستان و اورژانس داریم و هر کدام برای یک موقعیتی ضروری است. احساس ما این شد که سوره مبارکه یاسین، فریادرسی سریع و همگانی دارد. یعنی: همین که اطلاع بررسد، به سراغ فرد می آید. دیگر نمی گوید که او یهودی یا نصرانی است یا نمی گوید که او فاسق است یا فاجر. اصلاح نمی گوید که بیمار چه کاره است یا نمی گوید که او موافق است یا مخالف؟ هیچ یک از این حرف‌ها در میان نیست. این سوره مبارکه هم، فریادرسی و کمک، بدون گزینش دارد؛ دوست مانند خود أئمه أطهار^(ع) که هر کس به بارگاه آنان می رود، دست خالی بر نمی گردد. به اول نمی گویند که شما چه کاره‌اید؟! أئمه أطهار^(ع) مصدق رحمت رحمانیه الهی هستند، یعنی، اول نمی گویند که بیسین او چه کاره است و بعد به او چیزی بدھیم. فرض کنید که شما می خواهید، به کسی خمس بدھید، باید تحقیق کنید که او فقیر باشد. باید شرایطی را احراز کنیم. بعضی از امور هم چنین شرایطی را ندارند. یعنی: می گویند، هر کس که سوال کرد، شما دیگر از او چیزی نپرس و بلا فاصله، کمکی را در اختیارش قرار بده.

احساس ما و تفکر این است که سوره مبارکه یاسین، یک نوع فریادرسی دارد که به صورت اورژانسی و فوری و عام است. این سوره، یک فیض عامی است که خداوند عالم

برای همگان در قرآن خودش قرار داده است که از این طریق، مشکلات مردم حل گردد و آسان شود و «همگان»، بتوانند به این درگاه رو بیاورند و نتیجه بگیرند. مقصود از «همگان» که می‌گوییم، شرطش مؤمن بودن یا شیعه بودن یا عالم بودن یا عالم ربّانی بودن نیست. شاید او، فاسق باشد یا فاجر باشد یا کافر باشد. اساساً هر کس، به این درگاه رو بیاورد و از سر عقیده خالصانه، سوره یاسین را بخواند، به حاجتش می‌رسد.

مهم این است که فقط باور داشته باشد، که یاسین کلام خداوند است. مثلاً، این آقا، کافری از اهل هندوستان است؛ ولی می‌گوید: قرآن کلام خداست یا مسیحی است؛ ولی قرآن را کلام غیر خدا نمی‌داند و یا مسلمان است و غیر صالح، اما باور دارد که یاسین، کلام خداست. این فرد، هر گاه برای حل مشکلی در زندگی، به درگاه خدارو کند و سوره یاسین بخواند، به یقین، به مقصد خود خواهد رسید. دیگر، به او نمی‌گویند که شما چه کاره هستید؟! پس می‌توان گفت که این ویژگی را خداوند تبارک و تعالی در سوره یاسین قرار داده است. در واقع خداوند یک طرزی، کلمات و معارف را در این سوره ردیف کرده است که آغوش بازی دارد و به سرعت، افراد را به سوی خودش جذب می‌کند، یعنی: چنگ می‌اندازد و قلب طرف را می‌گیرد و تسخیر می‌کند.

به تعبیر دیگر، سوره یاسین معشوق است و ما عاشق هستیم و از آن طرف هم، سوره یاسین عاشق است و ما معشوق هستیم. یک ارتباط دو طرفه برقرار شده؛ شاکر و مشکور. ما می‌گوییم، خداوند هم، مشکور است که ما او را شکر می‌کنیم و هم شاکر است، که کار خوب ما را نادیده نمی‌گیرد و تشکر می‌کند. در واقع، سوره یاسین، هم محبت است و هم محبوب. هم انسان یاسین را دوست دارد و هم یاسین، انسان را دوست دارد. آن وقت بنگرید که چه محبتی و چه آغوش بازی برای همگان خواهد بود! هر کس به یاسین پناه ببرد، محبوب یاسین می‌شود. یکی از نام‌های یاسین «معم» است، یعنی: «عمومیت یا ب». از این رو، یاسین، سفره باز الهی است که همه می‌توانند، سر این سفره بنشینند و از نعمت‌ها، ثمرات و آثار آن بهره مند شوند. وقتی ما چنین حقیقتی را در این سوره مبارکه یافتیم، شوق و رغبت در ما پیدا شد تا هم خودمان، بهره‌مندی بیشتری از این سوره مبارکه پیدا کنیم و هم، سفره آشنایی با فضیلت و عظمت این سوره مبارکه را به فضل خداوند، گسترش دهیم، تا دیگران سر این سفره بنشینند و از این نعمت بزرگ استفاده کنند.

بینات: لطفاً بفرمایید، تا کنون، چه فعالیت‌هایی در خصوص سوره مبارکه یاسین و نیز،

برگزاری همایش‌ها انجام پذیرفته است؟

دیبر علمی: بعد از توفیق الهی و همچنین با توجه به فضائل و عظمت‌های ییکران این سوره مبارکه، به فکر افتادیم، تا در راه بسط معارف، حقایق، موضوعات و مفاهیم این سوره شریفه، گام‌هایی برداشته شود. به طور اجمال، دونوع کار در مؤسسه انجام پذیرفته است، نخست فعالیت‌ها، دوم، تدوین کتاب‌ها و پژوهش‌ها. اکنون، مهم‌ترین عنوانیں فعالیت‌ها را عرض می‌کنم.

اول: «برگزاری همایش‌ها»، که سرآغاز و سنگ زیرین سایر فعالیت‌های یاسین شناسی ما به حساب می‌آید و درباره آن به صحبت خواهیم پرداخت.

دوم: «تشکیل خانواده یاسین»؛ که در این باره، توضیحی لازم و سودمند خواهد آمد. سوم: «آموزش و گسترش فضائل و عظمت سوره مبارکه یاسین». آموزش‌های یاسینی، در محفل‌های قرآنی - که در تهران و در قم تشکیل شده - به منظور شناساندن یاسین انجام گرفته است که در آن‌ها، افراد ویژه و شاخص و مبلغ، از مرد و زن گردی آمدند و معارف و حقایق آن را به صورت کارگاهی و عمیق آموزش، داده می‌شد. حتی به صورت جلسات تفسیری، یک دوره تفسیر کامل سوره یاسین برای بعضی افراد گذاشته شده است. بنابراین، باید گفت که تفسیر سوره مبارکه یاسین، بیان معارف و حقایق این سوره برای روحانیون و نیز برای بانوان مبلغ، در چندین مرحله، از جمله، فعالیت‌های آموزشی بوده است که به انجام رسیده است.

چهارم: «تربیت مربی و مبلغ سوره مبارکه یاسین» با توجه به این که مرکز بانوان قرآن پژوه وابسته به مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، با صدھا بانوی مبلغ و پژوهشگر قرآنی ارتباط دارد، تعدادی از آنها را گزینش و برای تبلیغ فضائل، مفاهیم و حقایق سوره مبارکه یاسین، آموزش داده شد که این خود هسته آغازین برای توسعه این فعالیت قرآنی گردید، این افراد در مرتبه نخست در شهر تهران به آشنا ساختن افراد با فضائل سوره مبارکه یاسین پرداختند و تعداد فراوانی از اشخاص، به خصوص بانوان را با این سوره مبارکه مانوس کردند و در این راستا، سه دوره مسابقات، در مناطقی از شهر تهران انجام گرفته است، که نخستین مرحله مسابقه، در منطقه ۲۱، دومین دوره در منطقه ۱۸ و سومین مرحله، در منطقه ۱۳ شهر تهران بوده است. در این موارد، بانوان مبلغ به این محفل‌ها و خانه‌ها اعزام می‌شدند و بعد از آن که معارف و حقایق یاسین را آموختند، مسابقه‌ای را برگزار می‌کردند.

اصولاً، مسابقه، خودش طریق رشد است و همچنین طریق نشان دادن استعداد افراد. ما برای این که کشف کنیم، که چه استعدادهای درخشانی در میان افراد هست و نیز، چه ذوق و شوق‌هایی وجود دارد، این مسابقات را برگزار کردیم. در مرتبه بعد، «آینین تکریم و تجلیل»، از برندهای این مسابقات در آن محفل‌ها برگزار شده است. بنابراین، برگزاری مسابقه، انتخاب، تجلیل و تکریم برندهای هم، یکی از فعالیت‌هایی است که مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، درباره سوره مبارکه یاسین داشته است.

پنجم: «اعزام مبلغ». بعد از آن که به تربیت مبلغان شاخص و سرآمد، درباره سوره یاسین پرداختیم، شاید بتوان گفت که به اکثر استان‌های کشور، برای آموزش معارف و حقایق سوره مبارکه یاسین، «مبلغ اعزام» شده است. این‌ها با تجمعی - که در تهران داشتند - به شهرهای مختلفی عازم شدند، که الان، ما کانون‌های مختلف سوره یاسین، در اکثر مراکز استان‌ها و برخی شهرستان‌های کشور داریم. و به فضل خدا این حرکت پر برکت رو به توسعه می‌باشد.

ششم: «ساماندهی محفل‌های قرآنی بانوان بر اساس سوره مبارکه یاسین». جناب عالی می‌دانید که در ماه مبارک رمضان، در محله‌ها، خیابان‌ها و کوچه‌ها و همه جای این کشور، محفل‌های قرآنی بانوان برقرار است. این بانوان در ساعاتی از روز جمع می‌شوند و یک جزء قرآن می‌خوانند و بعد متفرق می‌شوند. ما اولاً، در بعضی از مناطق تهران، این محفل‌ها را با کمک نیروها و مدیریت‌های محلی، شناسایی کردیم و سپس، به این محفل‌ها، بانوی مبلغ سوره یاسین اعزام کردیم، که با استقبال کم نظیر محفل داران و نیز، نتایج بسیار مفید آن مواجه گشیم. البته، این محفل‌های قرآنی، خودجوش و مردم نهاد است و خوشبختانه از سوی شهرواران مناطق، به این محفل‌ها، قرآن، مفاتیح، رحل، بلندگو و امکانات ظاهری داده شده است که جای تقدیر و تشکر از آن عزیزان را دارد.

هفتم: «جمع آوری پایان نامه‌ها و کتاب‌ها و نسخه‌های خطی سوره مبارکه یاسین». امیدواریم بتوانیم، این نسخه‌های خطی سوره مبارکه یاسین را احیا و چاپ کنیم و در آینده نزدیک پایان نامه‌ها رانیز، با ارزیابی در اختیار علاقه‌مندان به معارف قرآنی قرار خواهد گرفت.

هشتم: تهیه نرم افزار «یاسین همرا» است. این نرم افزار - که شامل پانزده قرائت ترتیل و سه ترجمه‌گویا و بیست و هفت ترجمه فارسی و نه تفسیر مربوط به سوره مبارکه یاسین است، قابلیت نصب بر روی موبایل‌ها را دارد، تا هر کس در هر موقعیتی که هست، بتواند از آن

بهره مند گردد. نرم افزار «یاسین همراه» - ان شاء الله - در همایش یاسین رونمایی خواهد شد.

نهم: به روز رسانی «پایگاه اطلاع رسانی سوره مبارکه یاسین». نخستین اقدامی - که در مراحل بعد از نشر کتاب «قلب قرآن» انجام گرفت، ایجاد «پایگاه اطلاع رسانی سوره مبارکه یاسین» بود. امروزه، یکی از بهترین راه‌های ارتباطی افراد، از طریق سایت است، شاید نتیجه‌ای که سایت‌ها، به سادگی به افراد جامعه می‌رسانند، هرگز یک کتاب نتواند به علاقه مندان برساند. از این رو برای اطلاع رسانی و آشنا ساختن افراد با فضائل، شأن نزول، ختمات و قرائت‌ها و آموزش‌ها و پژوهش‌ها و نیز ارتباط با خانواده یاسین، این سایت ایجاد شد که هم اکنون فعال می‌باشد و افراد با ثبت نام در این سایت، با ما در ارتباط هستند و ما با آن‌ها از طریق سایت در ارتباط هستیم و تاکنون، فوایدی را هم به همراه داشته است.

با توجه به این که این پایگاه، مورد مراجعة افراد بسیار است، برای ثبت نام در خانواده یاسین و نیز، برای استفاده از مطالب آن، سعی شده است، تا این پایگاه، با قوت و قدرت بیشتری اداره شود تا مراجعات به پایگاه و استفاده از سراسر دنیا به راحتی انجام پذیرد.

بینات: لطفاً درباره پژوهش‌ها و تهییه و تدوین کتاب‌ها، درباره سوره مبارکه یاسین نیز توضیح بفرمایید.

دیبر علمی: به فضل خداوند و عنایت امام زمان (ع) و پیگیری‌های مستمر چندین ساله، یک سری فعالیت‌های پژوهشی در موسسه امام رضا (ع) انجام شده، که نتیجه آن، تدوین چندین کتاب می‌باشد. در اینجا، به اختصار، آن‌ها را یادآور می‌شویم:

۱. «تدوین کتاب قلب قرآن». آن روزها، این کتاب در پنجاه، شصت صفحه منتشر شد و پس از انتشار، به سرعت رو به اتمام گذاشت. با توجه به اظهار نظرهایی - که از سوی خوانندگان و اساتید به ما رسید - در چاپ مجدد، این کتاب به حدود صد صفحه بالغ گردید. در مدتی کوتاه، این کتاب به برکت خود یاسین، به چاپ هفتمن رسید.

در چاپ هشتم، چون دیدیم، این کتاب به زبان‌های اردو و هندی و گجرات و برخی زبان‌های دیگر ترجمه شده است، بازنگری مجددی در آن انجام دادیم و فصل‌های دیگری نیز بر آن افزوده شد. براین اساس، چاپ هشتم کتاب «قلب قرآن»، با مزیت‌هایی - که فصل‌های اضافه‌ای دارد - آماده و نشر گردید. قلب قرآن، کتابی است که فضیلت و عظمت سوره مبارکه یاسین را، با توجه به احادیث و روایات می‌آورد، و نیز، دستورالعمل‌ها و ختماتی از بزرگان و معجزاتی را که در دفتر خاطرات اشخاص وجود داشت، در آن آورده

شده است. در فصلی هم، آداب خواندن و ختمات آن بیان گشته است. افزون بر این ها که گفتیم، مطلبی هم درباره نقش سوره مبارکه یاسین در سیر و سلوک انسان آورده شده دلیلش این بود که در سیر و سلوک، مشرب های مختلفی وجود دارد. چه در اسلام و چه در میان غیر مسلمانان- مثل مكتب های هندوئیزم و حتی میان شیعیان، مشرب های گوناگونی وجود دارد، که هر استادی، از یک طریقی، شاگرد را جلو می برد و به یک جایی می رساند در این مكتب- مكتب خراسان- ما احساس کردیم که مكتب سیر و سلوک آن ها، قرآنی و به خصوص یاسینی است. البته، هدف سیر و سلوک، لقا الله است، و برای آن، سه هدف اساسی داریم؛ که عبارت است از: تقرّب الى الله، رضوان الله، لقا الله. از آنجا که در این مكتب- مكتب خراسان- یاسین، محور سیر و سلوک و حرکت است، فصلی هم با عنوان «نقش یاسین در سیر و سلوک الى الله» آوردم. در واقع باید دانست که کتاب قلب قرآن، خوشه چینی بود از محضر بزرگان و یادستورالعمل هایی بود از عارفان وارسته و سالک الى الله.

۲. «شبهای پرستاره». کتاب شب های پرستاره، اثر نویسنده توانا، ابوالفضل هدایتی فخردا وود است. باید گفت که این رمان بر اساس سوره مبارکه یاسین، در دو جلد پدید آمده است و می تواند، مبنای کارهای هنری واقع شود و در واقع، گامی است، به جانب «همایش یاسین در آینه هنر».

شما می دانید که در جامعه عده ای هستند که به خواندن رمان، انس و علاقه دارند، چون، صحنه پردازی و تصویرگری دارد، کتاب شب های پرستاره برای این گونه علاقه مندان بوده و به این منظور تدوین شده است، که شاید، مبنای برای فیلمنامه نویسی و ساختن فیلم ها و تئاتر، بر اساس سوره مبارکه یاسین گردد. هم اکنون این رمان دو جلدی در آستانه انتشار قرار دارد.

۳. «ساحت یاسین». این کتاب به منظور آموزش ترجمه و مفاهیم سوره مبارکه یاسین تدوین شده است، تا کسانی را که به یاسین علاقه مند بوده و آن را هر روز می خوانند، یک گام به جلو بردارند. ولذا آنان با دقت در این کتاب شریف می توانند، با «ترجمه کامل سوره مبارکه یاسین» آشنا شوند.

۴. «دوستان یاسین». این کتاب برای جوانان فراهم آمده است. در این کتاب، مطالبی برای یاسین در سطح جوانان نوشته شده است؛ به صورتی که برای آن ها جذابیت داشته باشد.

۵. «گلستان یاسین». این کتاب، مجموعه‌ای است از مطالب کوتاه، روان و بانگارشی ادبی، که به صورت وبلاگ‌های یاسینی عرضه گردیده، جاذبه خاصی را به همراه خود دارد.
۶. «بوستان یاسین». این کتاب در فضای داستانی بوده و شخصیت‌های آن، دختران دبیرستانی اند که از دبیرشان یاسین را می‌آموزنند.
۷. «یاسین به زبان هنر». این کتاب که محور آن، یاسین است، در قالب دیالوگ‌هایی فراهم آمده که شخصیت‌های گوناگون در آن حضور دارند.
۸. «تجلى یاسین در ادب فارسی». در طول تاریخ، از گذشته تا به حال، در ادبیات فارسی، شاعرانی بزرگ بوده‌اند مانند: نظامی گنجوی، مولانا، سعدی، حافظ و نیز شعرای دیگری که در زمان معاصر هستند. اغلب این‌ها از نزدیک با قرآن آشنا بودند و آیات قرآن کریم، در مضامین شعر آنان به وفور تجلی دارد.
- ماتضمیم گرفتیم که تجلی یاسین در اشعار آنان را جدا به دست آوریم، به این خاطر که هر فردی، به مطالعه مطالبی درباره یاسین می‌پردازد، با جلوه‌ای جدید و با یک طراوت و شادابی دیگری از سوره یاسین برخورد کند. از این رو، تحت عنوان تجلی یاسین در ادب فارسی، چند کتاب تدوین گردید که عبارتند از: ۱. تجلی موضوعات و معارف یاسین، در کلیات سعدی. ۲. تجلی موضوعات و معارف یاسین، در مثنوی معنوی مولانا. ۳. تجلی موضوعات و معارف یاسین، در دیوان نظامی گنجوی. ۴. تجلی موضوعات و معارف یاسین در اشعار و دیوان طاقدیس نراقی، که - ان شاء الله - هر کدام به صورت جداگانه چاپ خواهد شد.
۹. «تدوین ویژه نامه بیانات». بینات شماره ۷۵، به سورة مبارکة یاسین اختصاص دارد. در این شماره، پیرامون سوره یاسین اطلاع رسانی کامل انجام یافته است. که با آوردن مقالات پژوهشی، و نیز شناختنامه مقالات رسیده به دفتر بیانات و کتاب‌شناسی سوره مبارکه یاسین و یادآوری فعالیت‌های انجام گرفته برای همایش‌های یاسین به صورت مبسوط به بیان موضوع پرداخته است.
۱۰. «تدوین ویژه نامه بشارت». شماره ۹۱ بشارت نیز، مقالات سازنده و آموزنده‌ای را درباره سوره مبارکه یاسین، در خود جای داده است که در معرض استفاده علاقه‌مندان قرار دارد.

۱۱. «گویا سازی کتاب قلب قرآن» برای استفاده بهینه عموم علاقه مندان به معارف قرآن کریم و باز کردن راه بهره مندی از این کتاب شریف برای نابینایان و کم بینایان عزیز .

۱۲. «حقایق یاسین». در باب پژوهش ها، نسبت به سوره مبارکه یاسین ، مطلب اساسی این است که موضوعات و مفاهیم سوره مبارکه یاسین ، در پنجاه و پنج موضوع استخراج گردید و فراخوان مقالات برای محققان ارسال شدو الان که خدمت شما هستیم ، مقالات علمی و پژوهشی بسیاری ، درباره مفاهیم و موضوعات سوره مبارکه یاسین به دست ما رسیده است . که آن مقالات ، تحت عنوان «حقایق یاسین» در چند جلد به چاپ می رسد و در اختیار علاقه مندان قرار می گیرد .

کتاب حقایق یاسین ، دریابی از معارف را در اختیار ما قرار می دهد ، به طوری که اگر این مجموعه مقالات در اختیار یک مبلغ قرار گیرد ، در هر جا که باشد ، می تواند یک ماه مبارک رمضان ، یا مدت مديدة درباره سوره مبارکه یاسین ، مطالب مفید و سودمندی را برای مردم بیان کرده و بالاخره ، مردم را از این سرچشمه سیراب کند و به آنها فیض بی گمان برساند . اگر او این منابع را در اختیار نداشته است ، امکان بیان مفاهیم و حقایق این سوره مبارکه دشوار خواهد بود . البته ناگفته نماند که این گام های آغازین است و امیدواریم که به توفیق الهی ، گام های عمیق تر و بیشتری را هم برداریم .

۱۳. «پیام های یاسین». این کتاب ، توضیح و تفسیر برخی از پیام های تربیتی و زندگی ساز و هدایت گر این سوره مبارکه را مورد توجه قرار داده است .

۱۴. «پیام های زندگی». این کتاب ، مربوط می شود به کتاب وزین و کم نظری «الحياة» ، یعنی ، آیاتی که از سوره مبارکه یاسین ، در مجموعه هشت جلدی کتاب الحياة استفاده شده است ، به صورت موضوعی ، مورد بررسی قرار گرفته و با عنوان «پیام زندگی در کتاب الحياة» تنظیم گردیده است .

پس می شود گفت که مجموعه فعالیت های یاد شده مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) ، کارهای علمی و پژوهشی بود که برای سوره مبارکه یاسین و برگزاری همایش های یاسین ، در سال جاری برنامه ریزی شده است . امیدواریم که به زودی ، در اختیار شایستگان قرار گیرد .

به یقین ، این مطالب ، مثل جوی آبی است که به سوی تشنگانی در حال جریان است .

امیدواریم که خود مانیز، از این حقایقی - که به قلب های پاک می رسد و استفاده می کنند - محروم نباشیم. ان شاء الله .

بینات : یکی از فعالیت های انجام شده که جا دارد ذکر شود، و لو این که، بعد ا به طور تفصیل بیان می شود، برگزاری همایش یاسین در آینه معرفت است .

دیگر علمی : بله ، لازم است که به صورت اجمال ، یک جمله در باب آن نیز بگوییم . ببینید، یکی از فعالیت ها که خیلی هم در نشر و بسط فضیلت و عظمت سوره مبارکه یاسین مؤثر بوده ، ارائه مقالات درباره سوره یاسین ، در همایش بانوان قرآن پژوه بوده است . همان طور که شما در جریان هستید ، این همایش ها ، مخصوص سوره یاسین نبوده ، ولی در آن جا ، مقاله ای ارایه شده و یا سخنرانی درباره سوره یاسین انجام گرفته است . که مورد استقبال جمعیت حاضر قرار گرفته است آن ها اظهار می داشتند که همه مطالب ، یک طرف و آنچه که درباره سوره یاسین گفته شد ، یک طرف !

این توفیق بزرگ خداوند بود و در سال قبل نیز ، این توفیق شامل حال ما شد که نخستین همایش «یاسین در آینه معرفت» را در حوزه علمیه قم برگزار کردیم . این همایش گام موثری بود ، در راه نشر معارف قرآن کریم و نیز ، آشنایی با سوره مبارکه یاسین ، در حوزه علمیه قم .

بینات : تا آن جایی که ما اطلاع داریم ، همایش مورد اشاره جنابعالی ، برای اولین بار بود که در حوزه علمیه قم ، پیرامون یک سوره از قرآن کریم صورت گرفته است . تا کنون چنین فعالیتی در ایران و نیز در خارج از کشور و به خصوص در حوزه های علمیه و دانشگاه ها سابقه نداشته است . این همایش - که با عنوان «یاسین در آینه معرفت» برگزار شد - مشاهده بودیم که ، مورد استقبال کم نظر ، از سوی طلاب و علماء و فضلائی قم و یا سایر کشورها قرار گرفت ، حالا می خواستیم ، درباب همین همایش و احیانا ، همایش هایی که در آینده ، در رابطه با سوره یاسین در نظر دارید ، توضیح بیشتری بفرمایید ؟

دیگر علمی : همان طور که شما فرمودید ، برای مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) ، توفیقی حاصل شد که در سال ۱۳۹۰ ، در حوزه علمیه قم ، نخستین همایش ، تحت عنوان «یاسین در آینه معرفت» ، درباره آشنایی با فضیلت و عظمت سوره مبارکه یاسین برگزار گردید . نوعا ، همایش ها درباره موضوعاتی برگزار می شود که آن موضوعات ، وسیع و عمیق باشند ، تا بتواند یک همایش را در خود جای دهد . اگر مثلا ، یک موضوعی باشد که با دو کلمه

بحث تمام شود، دیگر، جایگاه همایش را ندارد. در همایش‌ها، متفکران مختلف گرد می‌آیند تا دربارهٔ یک موضوعی بیاندیشند، یا اندیشه‌های خودشان را در معرض استفاده دیگران قرار دهند، تا در نتیجه، با این ارتباط و تبادل نظرها، همه به جوانب و اطراف آن موضوع آگاهی پیدا کنند. به عبارت دیگر می‌توان گفت که این ارتباط باعث می‌شود تا مطالب مورد تفکر و پژوهش اندیشمندان و دانشمندان، در یک جا جمع شود و همه گروه‌های جامعه از آن آگاهی پیدا کنند.

سوره یاسین، این ظرفیت و گنجایش را دارد که دربارهٔ آن، همایشی یا همایش‌هایی برگزار شود، و این حرکت نشان می‌دهد که قرآن کریم در بین ما، نسبت به اهدافش بسیار مهجور است. قرآن برای این هدف آمده است که انسان‌ها را به بارگاه قدس الهی برساند، ولی، متأسفانه نسبت به این ژرفاو عمق والاً این کتاب مقدس، حتی نگاهی هم نمی‌شود. از جمله مسائلی که بین ما مهجور و دور از دسترس عموم افراد است، سوره مبارکه یاسین است. این سوره مبارکه، آن چنان وسعتی دارد که گنجایش برگزاری همایش را از خودش نشان داد. به خاطر دارید که در آن جا گفته شد که این سوره مبارکه، حداقل باید درباره آن، سه همایش علمی-پژوهشی، با ارائه مقالات بسیار برگزار گردد. همایش اول، در باب فضیلت و عظمت این سوره مبارکه است، که این سوره مبارکه، دارای چه عظمت و چه فضیلت و جایگاهی در زندگی پیامبر (ص)، آئمۀ اطهار(ع)، و همچنین، در سخنان معصومین(ع) و سیرۀ علمای بزرگ می‌باشد. مقصود ما از همایش یاسین، این بود که همگان با آثار و ثمرات و نتایج و فضائل این سوره از نزدیک آشنا شوند.

این هدف بزرگ و اساسی، یک همایش سه روزه را می‌طلبد. اگر شرکت کنندگان بخواهند به مطالب این سوره مبارکه برسند و فضائل و عظمتش را در قلب تصدیق کنند، نه فقط بشنوند؛ نخستین همایش آن، باید سه روز پیوسته باشد، تا آثار، آداب و آداب ختمات و قرائت آن، همه مطرح شود و نیز استنادات به آیات و روایات، به طور کامل بررسی و بیان شود.

دومین همایشی را - که این سوره شریفه گنجایش آن را دارد و نوید آن را می‌دهد -، درباره تفسیر این سوره شریفه است. که در آن، واژگان و مفردات آیات این سوره شریفه، معنا شده و آیاتش تفسیر شود. ممکن است، شما بفرمایید، اگر خواسته باشیم تفسیر کنیم،

این، دیگر همایش نیست و درس تفسیر خواهد بود. ولکن، در پاسخ، باید به این نکته توجه داشت که مانمی خواهیم بگوییم که سوره شریفه یاسین تفسیر شود، بلکه می خواهیم، مشکلات این سوره، پیام‌های این سوره، کلیاتی از این سوره، فراروی شرکت کنندگان قرار گیرد. در واقع می خواهیم به این نتیجه برسیم که ما دو نوع تفسیر داریم، یک بار تک تک آیات را تفسیر می کنیم و بار دیگر به طور کلی، به تفسیر سوره می پردازیم و چهره کلی سوره را نمایان می کنیم. در آن جاست که می گوییم، این سوره، دارای چه پیامی است. این دو نوع تفسیر با هم تفاوت دارند. مثلا، شما فرض کنید که می خواهیم درباره انسان صحبت کنیم، یک وقت، چشم، یا گوش، یا سر، یادست و پای او را توضیح می دهیم، این تشریح اعضا است، اما این که خود این انسان، به طور کلی، چه مشخصاتی دارد، این غیر از تشریح اعضا است. در قرآن، نیز، شخصیت سوره مطرح است، به این صورت، که هم تفسیر آیات را داریم - که به معنای تشریح اعضا است - و هم شخصیت سوره داریم، که به معنای روح کلی سوره است.

ما می گوییم، آنچه در یک همایش چند روزه قابل طرح است و باید برای آن همایش برگزار کرد، تفسیر آیات نیست. تفسیر آیات زیاد نوشته شده است، بلکه مقصود ما در همایش یاد شده، تفسیر شخصیت سوره است که سوره یاسین، دارای چه شخصیتی بوده و نیز چه روحی دارد و چه مطالب و عنوانی کلی در سرتاسر سوره جریان دارد؟

در این همایش می خواهیم، لحن سوره و چهره اساسی سوره مبارکه یاسین را کشف کنیم. تفسیر، به معنای پرده برداشتن است و نشان دادن روح کلی. و در آن صورت است که آیات، خود را در پرتو آن شخصیت نشان می دهد. بنابراین، گام دوم این است که فراخوان کرده و موضوعاتی را به افراد ارائه دهیم، تا پژوهش در آیات یاسین داشته و در یک همایش چند روزه مطرح کنند. هدف ما این است که در آن همایش، قرآن شناسان شخصیت کلی سوره مبارکه یاسین را ارائه دهند. این حرکت بسیار ارزنده در حوزه قرآن شناسی، دو مرحله دارد، مرحله اول: تفسیر سوره، و مرحله بعد، تفسیر معضلات و مشکلات آیات است. در واقع، کسانی که در این همایش شرکت می کنند، یا این که پای این درس ها می آیند، بعد از آن که این همایش تمام شد، اشکالات شان برطرف می شود. آنان می بینند که کلا، سوره یاسین برای آنها مفهوم شده و تمام آیات آن، تقریباً برای آنها چهره باز کرده و برای آنها

گویا شده است. اگر وارد این مرحله بشویم، خودش می‌تواند درسنامه‌ها و کتاب‌ها و پژوهش‌ها متنوع و مفید داشته باشد.

سومین همایش برای تفسیر، بیان مفاهیم، موضوعات و پیام‌های سوره مبارکه یاسین است. مثلاً، در سوره یاسین، «صراط مستقیم» آمده است، «شیطان» ذکر شده است، مفهوم «شکر» آمده، مفاهیم مختلف، مانند «معداد» و «برزخ»، «جهنم» و «بهشت» آمده است که این موضوعات و مفاهیم، همان ۵۵ عنوانی است که در فراخوان مقالات آمده است. برخی از آن‌ها، یک مقاله، یا چند مقاله و گاهی توان یک کتاب را دارد. در این حوزه موضوعات می‌توان، مطالب نو و پژوهش‌های جدید را به علاقه مندان ارائه کرد.

بنابراین، سوره مبارکه یاسین، نه تنها گنجایش و ظرفیت یک همایش، بلکه ظرفیت همایش‌ها در خود جای داده است. البته، همایشی - که به فضل خداوند از سوی مؤسسه امام رضا(ع) انجام شد - برای نخستین بار بوده است؛ یعنی تا الان، ما در کشور و خارج کشور سراغ نداریم، که پیرامون یک سوره، به ویژه، سوره مبارکه یاسین همایشی برگزار شده باشد.

به فضل خدا، در سال جاری قصد داریم که دومین همایش یاسین را برگزار کنیم. نکته مهم‌تر، این است که رویکرد «همایش بین المللی بانوان قرآن پژوه»، در سال جاری، مفاهیم و موضوعات و اساساً، آشنایی با فضائل و جوانب مختلف سوره مبارکه یاسین است. این همایش هر ساله، در تهران و نوعاً، با حضور سران قوا و شخصیت‌های اول مملکت برگزار می‌شود و در آن همایش، بیش از ۲۵ نفر بانوی سرآمد و شاخص قرآنی تکریم می‌شوند و جمعیت زیادی از بانوان قرآن پژوه، مبلغ و مفسر و هنرمند شرکت می‌کنند. چون همایش در سطح بین الملل برگزار می‌شود و گاه مطالب آن، مستقیم و گاهی غیرمستقیم از طریق رادیو، تلویزیون و... به گوش و نظر همه می‌رسد، می‌شود گفت که آن، زمینه‌ای سودمند است.

امیدواریم، به برکت نام امام رضا(ع) و دعای حضرت صدیقه طاهره (س) و امام زمان(ع) و به برکت خود قرآن کریم، در سال جاری توفیق پیدا کنیم، تا دومین همایش «یاسین در آینه معرفت» را در قم و همچنین، یاسین در آینه معرفت را، با رویکرد اصلی همایش بانوان قرآن پژوه قرار دهیم که برای خود ما موجب خرسندی است. اگر چنین توفیقی پیدا کنیم، به

درگاه خدا شاکر خواهیم بود.

بینات: اگر ممکن است، بفرمایید، چرا اکثر مهمانان و دعوت شدگان، به نخستین همایش «یاسین در آینه معرفت»، از روحانیان و طلاب کشورهایی، چون هندوستان و پاکستان بوده اند؟ آیا در این خصوص، عنایتی ویژه در کار بوده است؟!

دیبر علمی: البته که این کار با توجه و عنایت بوده است. می دانید که این سرزمین ها، مردمی دارند با طبع لطیف و با احساسات بالا و از طرف دیگر علاقه بسیار شدید به معنویت دارند که شگفت آور می باشد. بین این ها، مکتب های مختلف عرفانی با گرایش های متعدد، در سیر و سلوک وجود دارد، مثلا، شما اگر سرزمین هند را سرزمین عجایب بدانید، یکی از عجایب آن جا، این است که بیش از صد گونه مکتب و مذهب در آن جا، در کنار هم، یک همزیستی مسالت آمیز دارند.

هندوستان یک سرزمین پر مذهب و مکتب است و در واقع، جایی است که بیشترین مکاتب را در خودش جای داده است. در روی کره زمین چنین جایی را که این همه مکتب و مذهب، در یک کشور باشندو باهم بدون دشمنی زندگی کنند، نداریم. این سرزمین، یکی از مشخصاتش این است که گروه های مختلفی، در باب ریاضت و از دنیا بریدن و به سوی خدا رفتن و یافتن حالات معنوی، در آن وجود دارد.

با توجه به این که سوره مبارکه یاسین می تواند، انسان ها را به مقامات بالای معنوی برساند و قدرت و توان فوق العاده به او ببخشد، به جای این ها، در آن سرزمین به عرفان هایی که راه را دور می کنند، پناه ببرند، گفتم که خوب است که ما آنان را سر سفره معارف یاسین بنشانیم، تا از طریق قرآن، به آنچه می خواهند، برسند.

باید دانست که مردمان آن سرزمین، طبع لطیفی دارند. بعد از آن که همایش یاسین در قم برگزار شد، دیدیم آن ها، آثاری را از سوره مبارکه یاسین به دست آوردنده، که ما را سخت به حیرت و تعجب واداشت. آن ها، وقتی به سرزمین های خودشان بازگشتند، گاهی ده روز و گاهی یک ماه، به تفسیر حقایق و مفاهیم، خاصیت ها، کرامات و اعجاز سوره مبارکه یاسین پرداختند. بعد که برگشتند، گفتند که مردم هند بسیار استقبال کردند. جمعیت هندوستان بسیار است! مثلا، بزرگترین شهر ما تهران است، با هشت تا ده میلیون نفر جمعیت، ولی آن جا، مثلا، گاهی یک روستاییش، دو میلیون جمعیت دارد. شهرهایی با هفده میلیون

و گاهی بالای بیست میلیون جمعیت دارند.

مسلمان دارند، شیعه دارند، ولی روحانی بسیار کم دارند و این طلابی که اینجا فارغ التحصیل می‌شوند، وقتی به وطن‌شان می‌روند، برای خودشان، مرجع فکری مردمی بسیار هستند. حالا به تعبیر ما، می‌توان گفت هر کدام یک پیغمبری هستند که در آن‌جا، مردم دورشان جمع می‌شوند و آنان توقع دارند که از نظر معنوی تغذیه و اشباع شوند. این احساس سبب شد که از طلاب و روحانیان این سرزمین‌ها بیشتر دعوت کنیم، چون برای این‌ها ضرورت بیشتری دارد. جهت دیگر، این بود که آنان از خود، فراگیری و آمادگی فوق العاده‌ای نشان می‌دهند.

استاد محمد رضا حکیمی، در باب این که هندی‌ها، نازک دل بوده و آمادگی‌شان بیشتر است، خاطره‌ای از استادشان سید ابوالحسن حافظیان نقل می‌کردند. ایشان می‌گفت: «من در مشهد وقتی دعایی برای دیگران می‌نویسم، در کاغذی می‌نویسم که اطرافش را قیچی می‌کنم. کاغذ را می‌پیچم و مثلاً می‌گویم این را در جیب تان بگذارید، یا بشویید، یا بخورید. وقتی به هندوستان و پاکستان می‌روم، دعا می‌نویسم، این تکه کاغذها را که قیچی می‌کنم، مردم می‌آیند و آن‌ها را هم جمع می‌کنند و به عنوان تبرک با خودشان می‌برند». با توجه به این حساسیت‌ها بود که همایش نخست یاسین برای آن‌ها برگزار شد. الان هم، در نظر است که دومین همایش در قم، با محوریت همین طلاب هند و پاکستان و سایر کشورها برگزار شود. چون این‌ها بعد از آنکه فارغ التحصیل می‌شوند، به کشورشان بازمی‌گردند و دیگر ما آن‌ها را نمی‌بینیم.

در تکمیل صحبت‌ها، باید گفت که همایش یاسین، آن‌گونه نیست که افراد خاصی بیایند، همه قشرها می‌توانند بیایند آمادگی‌های افراد هم متفاوت است، یعنی، افراد باشندگان یک کلمه تأثراور، از سوره یاسین، عکس العمل‌های مختلفی نشان می‌دهند؛ یکی گریه می‌کند و یکی دیگر، متأثر می‌شود، و دیگری، کمی به فکر وادر می‌شود. در واقع باید بگوییم که این یاسین است که تأثیرگذار هست. هنگامی که در همایش، فضائل آن مطرح می‌شود و افراد گوناگون می‌شنوند، در بین این جمعیت، شایستگان این سوره مبارکه پیدامی‌شوند. از این رو، توصیه ما این است که چون سوره مبارکه یاسین برای همگان نازل شده است، نه برای قشر خاصی، خوب است در فضاهایی ارائه شود که همگان شرکت

دارند و شنونده فضایل آن هستند.

بینات : هر چند که کاربرد هنر امروز آشکار است ، اما ، هنر چه خدمتی می تواند درباره سوره یاسین داشته باشد؟

دیگر علمی : گسترش اندیشه و فکر یاسین و محوریت آن را در بین دو قشر مهم می بینیم ، یکی عموم مردم ، از هر طبقه ای که باشند ، فرهنگی ، اداری ، کاسب و با هر سن و سال ، محور دیگر این است که ، ما بتوانیم ، پیام ها و فضائل یاسین و عظمت آن را به هنرمندان برسانیم ، یعنی : آن هایی که سینما گر هستند ، یا در حوزه تئاتر فعالیت می کنند ، یا داستان ، رمان یا فیلمنامه می نویسند ، یا خوش نویس و خطاط هستند ، یا معرف کار هستند . پس یاسین و پیام های آن به هر کسی که هنری دارد و اسمش هنرمند است ، رسانده شود .

ممکن است سؤال شود که این کار چه اهمیتی دارد؟ باید گفت از جنبه های مختلفی ، دارای اهمیت است که یک جنبه اش این است . تأثیرگزاری هنر ، غیر از بیان است . اصولاً ، هنر ، جاذبه بسیار زیادی دارد ، چرا که هنر مثل یک کبوتر و مرغ تیزپروازی است که می تواند ، معارف و پیام های یاسین را بر بال خودش بگذارد و تا سرزمین های دوردست ببرد ، همان جایی که ما اصلاً دسترسی به آن ها نداریم .

در کلاس های هنر ، در دانشگاه ها ، یا کلاس های آزاد هنر ، انسان هایی حضور دارند که آن ها در کلاس های حفظ قرآن و قرائت قرآن و دوره های قرآن پیدانمی کنیم . ما اگر ، بتوانیم یاسین را به بال هنر ببنديم ، به یک قلب هایی می رسد که ما هرگز آن ها را پیدانمی کنیم . پس برای گسترش معارف قرآنی ، به هنر و هنرمند نیاز ضروری داریم . یاسین هم ، آن چنان وسعتی دارد که می تواند ، میلیون ها هنرمند را از چشمeh حیات خودش سیراب کند . یعنی ، آن ها برای کارشان سوژه می خواهند ، در سوره یاسین و مفاهیمش صدها سوژه ، وجود دارد که می شود از آن فیلم و فیلمنامه درست کنند یا تئاتر بسازند . باید باور کنیم که هر رشته هنری ، در دامنه یاسین وجود دارد و قابل توسعه است ، پس یاسین می تواند هنرمند را به خودش جذب کند و با پیام هایی که دارد ، سوژه به آن ها بدهد و آن ها هم کار کنند .

نکته دیگری که در باب هنر و مسأله یاسین وجود دارد ، این است که اگر ، آن ها برای یاسین کار کنند ، یاسین هم برای آن ها کار می کند . کدام هنرمند است که در عالم هنر خودش مشکلی نداشته باشد؟! هنرمند گرفتار دشواری و سختی نیست؟! بی گمان ، یاسین می تواند

مشکل را از سر راه او بردارد.

یک وقتی با هنرمند سرافراز و سینماگر نامور و خادم قرآن کریم، جناب آقای مجید مجیدی، در رابطه با یاسین صحبت می‌کردم و می‌گفتم؛ هنرمندان بیایند و پیام‌های یاسین را یک مقداری گسترش دهند و با هنرشنان، سوژه‌های مختلف یاسین را تبیین کنند. ایشان این جمله را یادآور شدند: این طور نیست، که این‌ها فقط به درد یاسین بخورند، بلکه یاسین بیشتر به درد این‌ها می‌خورد، این مهم‌تر است!

گفتم چطور؟ گفت: به خاطر این‌که این‌ها، مشکل در کارشان هست و اگر یاسین بخوانند و با یاسین حشر و نشر داشته و مأнос باشند، کارهای روزمره‌شان همه آسان می‌شود. گاهی اوقات، هنرمند به جایی می‌رسد که به خاطر دشواری کارها، واقعاً غم و غصه گلویش را می‌گیرد، چون می‌دانید که کارهای هنری، کارهای طاقت فرسایی است. هنرمندان برای این‌که قدرت و توان پیدا کنند و ناهمواری‌ها را نرم و هموار کند و به پیش بروند، به سورهٔ مبارکهٔ یاسین نیازمند هستند. اگر سورهٔ مبارکهٔ یاسین در دست شان باشد، مثل عصای موسی^(ع) مشکلات آنان را حل می‌کند.

از این جهت است باید ما هنر را به پیشگاه یاسین برسانیم. در همین جا بگوییم که در آینده یکی از همایش‌های ما، همایشی تحت عنوان «یاسین در آینه هنر» خواهد بود، که در آن، سوژه‌های هنری در سورهٔ مبارکهٔ یاسین نشان داده خواهد شد. از هنرمندان خواهیم خواست که بیایند، در این سوژه‌ها کار هنری انجام دهند. الان ما از سورهٔ مبارکهٔ یاسین، معجزات زنده داریم و اسنادش حاضر است و می‌توانند با آن، مستند بسازند.

داستان‌های مختلف داریم، در زندگی پیامبر^(ص) و زندگی ائمه‌أطهار^(ع). سورهٔ یاسین را می‌توان منشاً فیلم و فیلم‌نامه، رمان و داستان ساخت. زمینه‌هایی تدارک دیده شده است که ما بتوانیم - ان شاء الله - در آینده، همایش «یاسین در آینه هنر» را برگزار کنیم.

بینات: این سوال مطرح است، که این همایش‌ها، چه آثار علمی و یا معنوی داشته و یا خواهد داشت؟ اگر امکان دارد قدری نسبت به آن توضیح بفرمایید؟

دبیر علمی: نسبت به آثار و اهداف این همایش‌ها باید گفت که یک نوع اهداف آن، اهدافی است که ما از قبل در ذهن مان تصویر کرده و می‌خواهیم که آن‌ها محقق شود، ولی یک نوع از اهداف هست که بعد از انجام کار، ظاهر و نمایان می‌شوند. شما آبی را از

سرچشمه‌ای، در بستری روان می‌سازید، نظرتان این است که درخت خاصی را آب بدهید؟ ولی وقتی این آب بر آن بستر روان شد، در طول مسیر، گل و گیاه و چیزهایی که در نظر شما هم نبوده، سبز می‌شود و حتی، به درختان دیگر هم آب می‌رسد و آن‌ها ثمر می‌دهند و در نهایت، بعد از جریان یافتن این آب، ثمراتی را مشاهده می‌کنید که شما به آن توجه نداشtid. بنابراین، آنچه را که در این جا بیان می‌کنیم، ثمرات همایش بعد از برگزاری است، نه اهداف قبل از برگزاری. در توضیح باید گفت که ظهر فضیلت و عظمت سوره مبارکه یاسین برای دیگران بعد از برگزاری همایش هاست، آن وقت است که می‌بینیم، چه آثاری بر همایش‌ها مترب شده است. در اینجا، اشاره‌ای به برخی از آثار همایش یاسین خواهیم داشت.

اولین اثراین همایش‌ها، ایجاد پیوند عملی و واقعی بین افراد و قرآن و عترت است. ببینید، گاهی می‌خواهیم که افراد را «متوجه» قرآن یا عترت کنیم، و گاهی می‌خواهیم که آن‌ها را «مرتبط شان» کنیم، این، دو چیز است: یکی «توجه» است و دیگری «ارتباط». و «ارتباط» چیز دیگر است، وبالاتر از این دو، این است که بخواهیم، بین آن‌ها و قرآن «پیوند» ایجاد کنیم. مثلاً، شما یک فردی را نمی‌شناسید، ولی همسایه شما است. به شما می‌گویند که این فرد، در چند منزل آن طرف ترساکن، است. و شما می‌گویید که من تا به حال به او توجه نداشتم. یک وقت است که شما با فردی ارتباط دارید و حتی با منزل ایشان رفت و آمددارید، که به آن، در عرف جامعه، ارتباط می‌گویند. و گاهی با آن‌ها خویشاوندی دارید؛ این «پیوند» است، که ارتباطی قوی‌تر و مستحکم‌تر و دائمی است.

ما عرض می‌کنیم که عموم مردم ممکن است به قرآن کریم توجه داشته باشند، چرا که قرآن، کتاب خداوند تبارک و تعالی است و پیامبر (ص) آن را آورده است. ممکن است، بسیاری از آن‌ها، با قرآن ارتباط داشته باشند و قرآن را صبح و شام بخوانند؛ ولی مطلب، در باب سوره مبارکه یاسین بالاتر از این است؛ زیرا اگر کسی با آن ارتباط برقرار کند، جاذبه یاسین، او را به جانب خود می‌کشد و در دامان خودش قرار می‌دهد و دیگر، آن فرد، یک عنصر جدایست. بین او و یاسین پیوند و یگانگی ایجاد می‌شود، زیرا سوره مبارکه یاسین، قلب قرآن است. در واقع، آثار یاسین روشی است و همگان می‌توانند آن آثار را مشاهده کنند و در زندگی خود شاهد حل مشکلات و آسانی کارها باشند. در واقع، با مداومت بر قرائت این سوره، در دامن سوره یاسین قرار می‌گیرند، و با آن پیوند می‌خورند؛ و دیگر، نمی‌توان، آن فرد را از سوره

مبارکه یاسین جدا کرد. این است معنای پیوند با قرآن کریم.

نکته بعدی، که در این ارتباط و همایش‌ها مطرح است، همانا پیوند افراد با عترت می‌باشد؛ زیرا در این همایش‌ها، دو مطلب به طور موازی و مکرر، توصیه می‌شود که افراد هم به آن عمل می‌کنند. یکی این است که حداقل، در روز، آن‌ها یک مرتبه سوره یاسین را بخوانند. دوم، این که از افراد خواسته می‌شود که ثواب خواندن این سوره یاسین را به حضرت زهرا(س)، یا امام زمان(ع)، یا یکی دیگر از ائمه اطهار(ع) اهدا کنند. اهدا کردن ثواب سوره‌ای مثل یاسین به امام زمان(ع) و یا حضرت زهرا(س) - اگر هر روز باشد - آن چنان توجه ائمه(ع) و حضرت زهرا(س) را به سوی فرد جلب می‌کند که بی‌گمان او در حیطه جاذبه قدرت مغناطیسی خاص و در محدوده جذب ولایت ائمه اطهار(ع) قرار می‌گیرد.

دلیل این مطلب هم، روایت شریفه ای است که در کتاب «قلب قرآن» آمده است. راوی به امام کاظم(ع) می‌گوید: من قرآن را ختم می‌کنم و ثوابش را به شما و ائمه دیگر(ع) هدیه می‌کنم، چه پاداش برای من است؟ حضرت می‌فرماید: «لک بذلک آن تکون معهم یوم القيامه»؛ یعنی، تو در قیامت، در درجات آن‌ها خواهی بود. همراه بودن با ائمه اطهار، به معنای همان «پیوند» است.

فرق «پیوند» با «ارتباط» چیست؟ - هنگامی ما که با عترت ارتباط داریم - مثلاً، دهه اول محرم که می‌رسد، عزاداری می‌کنیم. این حرکت، بسیار خوب است و ثواب هم دارد، و همچنین، ایام عزاداری حضرت زهرا(س) - ایام فاطمیه - مجلس برپا می‌کنیم و پای منبر می‌نشینیم و برای آن حضرت عزاداری می‌کنیم، اما در سایر ایام دیگر، کار خودمان را می‌کنیم. این، همان ارتباط است. پس، باید گفت که ارتباط، دائمی نیست؛ ولی «پیوند»، یک دائمی است، مانند اعضای بدن که همیشه با شما هست، این «پیوند» است. مثلاً، یک وقت، شاخه‌ای را به درختی وصل می‌کنیم و با یک نخ و طنابی می‌بندیم، و یک وقت هم، شاخه را به درخت پیوند می‌زنیم و در بدنه آن قرار می‌دهیم، یعنی به طور دائمی با آن است. اعتقاد ما بر این است که همایش‌های قرآنی، مخصوصاً، همایش یاسین نه تنها انسان را با قرآن مرتبط می‌کند، یا او را متوجه کتاب خداوندی سازد، بلکه، انسان را به قرآن کریم «پیوند» می‌زند و بین او و ائمه اطهار(ع) نیز، بی‌تردد «پیوند» ایجاد می‌کند.

بینات: جناب عالی می‌فرماید که ارتباط، قبل وجود داشته است و شما کارتان ایجاد

پیوند است؟

دیگر علمی: آری. ما در نظر داریم که بین افراد و قرآن و عترت^(ع) پیوند ایجاد شود، زیرا معمولاً، مخاطبان چنین همایش‌ها ارتباط با قرآن را دارند. اکثر شرکت‌کنندگان در همایش‌های یاسین، از قرآن پژوهان هستند و برای آن‌ها، گام نهایی بعد از ارتباط با قرآن، پیوند است. از طرفی، افراد، نوعاً با عترت ارتباط دارند، ولی «پیوند» ندارند، پس آن‌ها عضو جدا افتاده‌ای هستند که در نهایت طعمه شیطان خواهند شد. از این‌رو، نخستین اثری که برای سوره مبارکه یاسین و برای همایش‌ها یادآور می‌شویم، این است که این همایش‌ها، افراد را با قرآن و عترت «پیوند» می‌دهد و این، مطلب بسیار با اهمیتی است.

دوم: این که سوره مبارکه یاسین آثاری دارد، که برخی از آثار را به طور گذرا می‌گوییم، تا تا دل‌های آماده از آن‌ها بهره‌مند شوند.

از جمله آثار خواندن یا ختم سوره یاسین این است که أولاً، انجام کارهای روزانه انسان را آسان می‌کند، یعنی کارهایی که با دشواری انجام می‌گیرد، با بودن در کنار یاسین به آسانی انجام می‌شود. ثانياً، سوره مبارکه یاسین به انسان شرح صدر می‌بخشد. اگر انسان دچار تنگی سینه و کم حوصلگی باشد، از هر چاله‌ای که در بیاید باز به چاهی خواهد افتاد و در واقع، همیشه گرفتار و بدبخت است. کسی که شرح صدر و اخلاق خوب داشته باشد، هم می‌تواند، در پیشگاه خدا عبادت خوب داشته و هم می‌تواند، با مردم رفتار خوب داشته باشد.

سومین اثر: رفع فقر و فاقه است. باید دانست که فقر، نادری است و فاقه، ناچاری و درماندگی است. ممکن است کسی از نظر مادی خیلی امکانات داشته باشد، ولی در بسیاری از امور زندگی درمانده باشد. یعنی چنین آدمی نمی‌داند، چه کار باید انجام دهد. از باب نمونه، فرزند کسی گمراه شده یا به یک بیماری دشوار دچار شده است. این گونه پیشامدها که در زندگی افراد به چشم می‌خورد، همان فاقه یا درماندگی است، نادری نیست، اما ناچاری است، شخصی، فرزندی را بزرگ کرده، با آرزوهای خوب و دلنشیں و نیز مکنت و ثروت هم دارد؛ اما یک وقت می‌بینی که شیطانی به گوش او چیزی خوانده و گمراهش کرده است و هر کاری هم می‌کند، فایده‌ای ندارد. این وضع را درماندگی یا ناچاری می‌گویند، ولی نادری نمی‌گویند. زیرا آن فرد هر مقدار پولی حاضر است در راه سعادت

فرزند خود خرج کند، که فایده‌ای ندارد.

سوره مبارکهٔ یاسین، فقر و فاقه – نادری و ناچاری – را از زندگی انسان‌ها می‌زداید. بنابراین، نتیجهٔ می‌گیریم که شرح صدر. آسان شدن کارهای زندگی و رفع نادری و ناچاری، سه اثر بارز برای سوره مبارکهٔ یاسین است که همگان به آن نیاز دارند، هرکس که روی کره زمین نفس می‌کشد و در هر شرایطی که هست، به این اثرهای نیاز دارد؛ حتی یک انسان سالک که از دنیا بریده و در جهت سیر و سلوک، سالیانی به گوشه‌ای رفته است و مدارج ترقی را طی می‌کند، باز او نیاز دارد، که سینه‌ای فراخ داشته باشد، یعنی صبر کند و بتواند ادامه مسیر بدهد. آن جا هم، ناچاری و درماندگی، معنای خودش را دارد.

همه انسان‌ها به این آثار نیاز دارند. و به طور قطع و یقین می‌شود به هر فرد قول داد، که اگر، شما سوره یاسین را بخوانید، این سه اثر را می‌یابید؛ زیرا خود پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع)، در فرمایشات خود، آن را تضمین کرده و به طور واضح گفته‌اند. در این همایش‌ها، همگان از آثار سوره مبارکه یاسین به خصوص، از این سه اثر خاص بهره‌مند خواهند شد.

نوعاً، به قرآن به دو گونه نگاه می‌شود؛ نگاه اول، این است که ما قرآن می‌خوانیم، چون کتاب ثواب است و در آخرت به دردمان می‌خورد. افرادی که این نگاه را دارند، همین الفاظ قرآن را می‌خوانند و رد می‌شوند. البته، قرائت قرآن با توجه ثواب دارد، هر حرف قرآن، ده حسنی دارد. نگاه دوم، این است که ما ببینیم قرآن چه می‌گوید و بعد، به آن عمل کنیم؛ چرا که قرآن، کتاب هدایت و سازندگی است. وقتی قرآن می‌گوید: «لاتعبدوا الشیطان»، باید ما مواظب باشیم که به دام شیطان نیفتیم. قرآن می‌گوید: «أقم الصلاة لذکری»، باید نماز را بپا بداریم. باید از مفاهیم و معانی که قرآن کریم می‌گوید، چیزی را نصیب خودمان کنیم.

این نگاه، مقداری عمیق‌تر است و در روایات ما، به این مساله خیلی توصیه شده که شما آیات قرآن را که می‌خوانید، در معنای آن تأمّل کنید. اگر آیاتی را که تلاوت می‌کنید، درباره اهل بهشت است، ببینید که خودتان از جمله آن افراد هستید یا نه؟ اگر آیات قرآن درباره جهنم است، ببینید که خصلت‌های جهنمیان در شما هست یا نه؟ به معانی و مفاهیم آیات شریفه قرآن کریم توجه کنید، زیرا قرآن کتاب هدایت است. تا اینجا، یاسین با قرآن

مشترک است. قرآن کریم، کتاب دانش و دانایی است. ما باید از قرآن در بیاییم که این جهان و خورشید عالم تاب، عاقبت شان چه می‌شود؟ اوصاف و صفات خدا چیست؟ انسان چگونه است؟ خصلت‌های انسان چگونه است؟ همه این‌ها را خداوند در قرآن بیان فرموده است و ما باید بتوانیم آن‌ها را از قرآن دریابیم.

نکته دیگری که در آیات قرآن به خصوصی، در سوره یاسین هست، این است که قرآن کریم، علاوه بر آن که کتاب علم است، کتاب قدرت و توانایی هم هست. با آیات قرآن می‌شود کارهایی را انجام داد؛ مثلاً اگر کسی «بسم الله»، بسم الله را بگوید، از روی آب می‌گذرد، این توانایی است. اگر کسی سوره حمد را بخواند، بیمار او شفا پیدا می‌کند، این توانایی است: «وَتُنْزِلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شَفَاءٌ وَرَحْمَةٌ» (الإسراء، ۸۲/۱۷). بیینید، قرآن هم، توانایی است و هم دانایی است.

افراد، نوعاً به قرآن، به عنوان کتاب دانایی نگاه می‌کنند و به عنوان کتاب توانایی نگاه نمی‌کنند. آتش را روی پارچه‌ای می‌گذاریم و آن را می‌سوزاند، این تأثیر آتش است. آیات قرآن غیر از ثواب و مفهومی که دارند، تأثیر هم دارند، درباره سوره مبارکه یاسین، چنین مسئله‌ای مطرح است که غیر از مفاهیم، یاسین به انسان توانایی می‌بخشد. باید دانست که تأثیر گذاری این سوره، از همان روز اول - که بر پیامبر (ص) نازل شد - آشکار بود. در آن وقت، مشرکین پشت درب خانه حضرت بودند و می‌خواستند، حضرت را از بین بیرونند، جبرئیل (ع) آمد و سوره مبارکه یاسین را نازل کرد و فرمود: ای رسول خدا، در حالی که سوره تلاوت را می‌کنی، از خانه خارج شو! حضرت (ص) در حالی که یاسین را می‌خواندند، از خانه بیرون آمدند، و از کنار آن‌ها گذشتند و آن‌ها پیامبر (ص) را ندیدند. حضرت (ص) این گونه نجات پیدا کردند، این مسئله دانایی نیست، بلکه مساله توانایی است.

اگر شما یک لودری داشته باشید، که همه ناهمواری‌ها و تپه‌های جلوی شما را صاف کند، آیا این توانایی نیست؟ سوره یاسین توانایی دارد و کارها را آسان کرده و مشکلات را برطرف می‌کند. یاسین اعجاز می‌آفریند، پس توانایی می‌بخشد. حالا اگر ما خواسته باشیم که مردم را آشنا کنیم و بگوییم که این قرآن، هم کتاب دانایی است و هم کتاب توانایی است، این کار عظیمی است که در پرتو سوره مبارکه یاسین به سادگی می‌شود، آن را نشان داد. البته، این نوع نگاه به قرآن، به «مکتب خراسان» مربوط است. در اول کتاب «بیان

الفرقان»، تالیف علامه، آیت الله شیخ مجتبی قزوینی (ره) آمده که ایشان می فرماید: «حمد می کنیم، خدا را برقانش، که آن را کتاب دانایی و قدرت قرار داد». بنابراین، قرآن، هم کتاب قدرت است و هم دانایی، و معمولاً می گویند قرآن کتاب علم است، ولی واقع امر، قرآن کتاب علم و قدرت است. می شود با آیات او کار کرد، متنهای کسانی را می خواهد که اسرار این توانایی را داشته باشند. بنابراین، در راه شناخت قرآن، لازم است که افراد از مرحله نخست - که ثواب است - به مرحله دوم - که فهم مفاهیم و دانایی است - برده شوند و سپس، به سوی مرحله برتر که قرآن کتاب توانایی و قدرت است، پیشرفت کنند.

کلمه، کلمه آیات قرآن، مثل یک عنصر عمل می کند. یعنی، مثل آتشی که می سوزاند و یا مثل چراغی که روشن می کند. وقتی کلمه در دل بیاید، روشن می کند: «**فَلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ**». این کلمات، علاوه بر این که می گوید: خدا یگانه است، خدا صمد است؛ در باطن انسان، نور ایجاد می کند. توانایی ایجاد می کند، این مطلب ساده‌ای نیست و باید با آن آشنا شد.

ما وقتی آثار سوره یاسین را می گوییم و افراد نیز، در زندگی خودشان این آثار را می بینند، به راحتی می فهمند که قرآن کریم ما، هم کتاب دانایی است و هم کتاب توانایی. و این هم، از آثار همایش و سوره یاسین است.

مطلوب دیگری - که انسان‌ها در زندگی با آن دست و پنجه نرم می کنند و اگر حل نشود، خیلی رنج می برند - مسأله تنهایی است. انسان همیشه فکر می کند، باید با گروهی باشد تا کاری را انجام دهد و به یک منع قدرت وصل باشد. اگر او در جایی تنهای باشد، وحشت می کند. خداوند تبارک و تعالی، همیشه خودش را به بندگان خاص و مومنان، مثل یک دوست مهربان معرفی می کند: «من با شما هستم». هنگام نزول سورة مبارکة یاسین به وسیله جبرئیل امین، سی هزار فرشته نیز، او را همراهی می کردند که این فرشتگان، «موکلان سوره یاسین» نامیده می شوند.

آن وقت کسانی هم که سوره مبارکة یاسین را می خوانند، کلمات آن را ادا می کنند، شکی نیست که این فرشتگان به او توجه می کنند و به طرف او می آیند و همیشه با او مأнос و هم نشین شوند.

فرض کنید که شما یک فردی را برای امری موکل کرده‌اید؛ مثلاً شما به او گفته‌اید که

این گل رانگه دار، تایک نفری باید و گل را تکان دهد. آن کسی که موکل و مسئول است، از آن گل مواظبت می‌کند. در مورد سوره مبارکه یاسین هم، چنین خصوصیتی است و فرشتگان مراقب و نگهبان بیدار، بسیار دارد. البته، تمام آیات و حروف قرآن کریم، فرشتگان موکل دارد، ولی تفاوت سوره مبارکه یاسین با آیات دیگر قرآن، این است که در سوره مبارکه یاسین، هر حرفش، ده فرشته موکل دارد، و در بقیه آیات، هر حرفی یک فرشته دارد. این تفاوت، از نظر کمی است، و باید گفت که نکته مهم‌تر در کیفیت است.

فرشتگان سوره یاسین، از باوفاترین و مهربان‌ترین فرشته‌هایی هستند که خدا آفریده است. بی‌شک، از این فرشته‌ها، مهربان‌تر، باوفاتر و دلسوزتر برای انسان پیدانمی‌شود، و جالب، این است که خیلی زود هم با انسان مانوس می‌شوند. شما دیده‌اید که بعضی انسان‌ها خون گرم هستند و خیلی زود رفیق می‌شوند، در مقابل، بعضی‌ها هم هستند که هرچه می‌گویی، عین خیال‌شان هم نیست. فرشتگان سوره یاسین از آن‌هایی هستند که شما، اگر یک مرتبه سوره مبارکه یاسین را بخوانید، به شما نزدیک می‌شوند و به شما لبخند می‌زنند و کارتان را انجام می‌دهند و برای شما دلسوزی می‌کنند.

این که ما می‌گوییم، سوره یاسین کارها را آسان می‌کند، در واقع، همین فرشته‌ها هستند که کار آدم را انجام می‌دهند، قرآن چنین فرموده: «فالْمُدَبَّراتُ أَمْرًا»؛ یعنی، خداوند، امور عالم را به وسیله فرشتگان تدبیر می‌کند.

از این روی، اگر کسی با یاسین همنشین شد، با انبوهی از فرشتگان همنشین شده است. وقتی شما یاسین می‌خوانید، آن فرشتگان موکل و مراقب یاسین، مقابل شما می‌نشینند و یک مدت دیگر که بخوانید، با شما رفیق و مأنوس و نزدیک می‌شوند. شک نکنید، هرجا که می‌روید، فرشته‌ها با شما هستند. مهم این است که دیگر در زندگی تنها نیستید و احساس تنهایی نمی‌کنید، یعنی خیال می‌کنید که همه مردم دنیا با شما هستند و هیچ احساس تنهایی ندارید و در امور زندگی، شجاعت، دل و جرات پیدا می‌کنید. این کلام امام سجاد(ع) که می‌فرماید: «اگر من تنها باشم و قرآن با من باشد، من اصلاً وحشتی نخواهم داشت» همین معنا را می‌رساند؛ چرا که با داشتن قرآن، دیگر فرد تنها نیست و گویی که تمام عالم با او می‌باشدند.

پس، با خواندن یاسین چند هزار فرشته با انسان همراه می‌شود و می‌توان گفت که

نجات از تنهایی، مربوط به کل قرآن است، اما سوره مبارکه یاسین، دارای خصوصیتی است که فرشته هایش، از لحاظ کمیت و کیفیت و مهربانی و مأنوس بودن و کار انسان را راه انداختن و رفیق شدن با دیگر سوره ها متفاوت است. پس یکی از آثار همایش یاسین این است که افراد شرکت کننده در همایش با یاسین مأنوس می شوند و آنها در صحنه زندگی، به گرفتاری «احساس تنهایی»، دچار نخواهند بود.

بینات: تا اینجا پیرامون آثار سوره مبارکه یاسین و همایش های آن، سه مطلب را فرمودید: یک، بحث این بود که یاسین پیوند ایجاد می کند، یکی این که آدم را توانا می کند که اشاره فرمودید، در مكتب خراسان بیشتر مطرح شده است و یک مورد دیگر هم بهره مندی بود. آیا مطلب دیگری از آثار این همایش ها، به نظرتان هست که ناگفته مانده باشد؟ لطفاً مطرح بفرمایید.

دبیر علمی: بله، چهارمین اثری که برای این همایش ها می توان شمرد، این است که آثار این همایش ها می تواند، نصیب همگان شوند. در روایتی از پیامبر اکرم (ص) است که آن حضرت می فرماید: «علّمُوا أَوْلَادَكُمْ يَاسِينَ فَإِنَّهَا رِيحَانَةُ الْقُرْآنِ»؛ یعنی، به کودکان خودتان سوره یاسین را بیاموزید، زیرا سوره یاسین، ریحانه و بوی خوش قرآن است. یعنی، حتی با کودک ارتباطی به طور لطیف ایجاد می کند و او را به طرف خودش جذب می کند. از این رو می شود روی یک عنوانی نو هم، حساب کرد که عبارت است: «از کودکی با سوره یاسین».

اولین کسی که به این فرمایش جامه عمل پوشاند، خود پیامبر (ص) بود. در زمان جاهلیت، یک فردی، دو پسر بچه، به تعییر ما، پسری چه های نوباوه - که موهای بلندشان روی شانه هایشان ریخته بود و زیبا بودند - پیش پیامبر (ص) آوردند. به آنها یاد داده بودند، وقتی شما پیش پیامبر (ص) رفتید، فقط، به پیامبر (ص) بگویید؛ سلام بر توای پیامبر خدا! ما آمده ایم که ببینیم شما چه می فرمایید؟ همین دو سه جمله را بگویید. آنها خدمت پیامبر (ص)، آمدند حضرت (ص) به چهره آنها نگاه کرد و از آنها خوش شان آمد که با این قلب پاک به طرف خدا آمدند. پیامبر (ص)، بعد از این که این کودکان را دید و از آنها و از شیرین زبانی و شکل و شمایل آنها خوشش آمد، سوره یاسین را به این دو کودک آموخت، پس، سوره مبارکه یاسین جاذبه ای دارد، که می تواند از کودکی همراه انسان باشد و حتی، قبل از ولادت،

سعادت انسان را تامین کند. در دستورالعمل‌ها و مطالب بزرگان داریم؛ هنگامی که جنین در رحم مادر قرار دارد، مادر برای سلامت روحی و روانی و حتی، سلامت جسمی جنین خودش سوره یاسین را بخواند.

می‌دانید که جنین، در رحم مادر، مثل فردی است که نمی‌تواند صحبت کند؛ ولی همه چیز را می‌شنود و هرچه را بشنود، در ذهنش جای می‌گیرد. در آزمایش‌هایی که امروزانجام داده‌اند، دیده‌اند؛ مثلاً، اگر مادری در دوران بارداری، به زدن پیانو عادت دارد، یا آهنگ می‌خواند، وقتی این بچه متولد شود، به موسیقی و آهنگ علاقمند می‌شود، چون، قبل از ذهنش حک شده و استعداد رفتن به همان مسیر را در او به وجود آورده است. حال، اگر جنینی، هر روز مادرش برای او یاسین بخواند چه می‌شود؟ این، جزو دستورالعمل‌هاست. کودک یک حالت عجیبی پیدا می‌کند، از نظر خوش ذاتی و مهربانی و قطعاً او همه صفاتی را پیدا می‌کند که برای فرشتگان موکل سوره مبارکه است. آن‌ها، فرشتگانی باوفا، مهربان، مأنوس، اهل الفت و همدردی هستند. تمام این صفت‌ها به این فرزند منتقل می‌شود و یک فرزند باوفا، باصفا، مانوس خواهد داشت.

ما الان در خانواده‌ای، کودکی این چنین داریم، که مثلاً بین بیست تا کودک هم سن و سال خودش، رفتار و چهره‌ای ممتاز از خودنشان می‌دهد و افراد هم به سوی او جذب می‌شوند و متوجه رفتار خاص او می‌گردند.

حال، چه رمز و رازی در کار هست، نمی‌دانم! او کودکی است که وقتی در رحم مادر قرار داشت، مادرش هر روز یاسین می‌خواند. به همین جهت، جاذبه و لطفتی دارد که همه به او توجه می‌کنند. مقصود این است که سوره یاسین، تامین کننده سعادت فرد در رحم مادر و دوران جنینی و دوران کودکی است و یاسین، برای آن‌ها پیام و حرف و اثر دارد. البته، برای این که ما نشان دهیم که یاسین در همه رده‌ها جاذبه دارد. این مطلب را می‌آوریم.

خود شما شاهد بودید و دیدید که چند وقت قبل، یک روز صبح، حضرت آیت‌الله العظمی سبحانی - مدظله - سرزده به مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) تشریف آوردند. ما فکر کردیم که ایشان برای چه آمدند؟ آیا اشکال و ایرادی در کار ما و یا مجله بینات است که ایشان آمده تا تذکراتی بدھند؟ بعد که نشستند و صحبت کردند، تمام مطلب و اساس

انگیزه‌شان برای آمدن به مؤسسه، این بوده است که فرمودند: من کتاب «قلب قرآن» را خواندم و از امروز تصمیم گرفتم که هر روز، یاسین بخوانم و ثواب آن را به حضرت زهرا(س) و یا مادر امام زمان(ع) اهدا کنم.

این نشان می‌دهد که یاسین می‌تواند، هم، نسبت به عالم بزرگ و مرجع تقلید تاثیرگذار باشد و هم نسبت به دوران رشد کودک قبل از ولادت. پس، یاسین می‌تواند همه را پوشش دهد و گره گشا از کار همگان باشد. حال، اگر همایشی پیرامون چنین سوره‌ای برگزار شود که برای همه اشار جاذبه دارد، قطعاً، شرکت کنندگان در آن، هم می‌توانند از همه رده‌ها، از کودک گرفته تا یک آیت الله العظمی باشند.

چنین موضوع فراگیری که بتواند، چنین چتر معنوی و خیمه‌ای را، فراز این همه اشار بگستراند، کمتر در موضوعات می‌بینیم. سوره مبارکه یاسین می‌تواند، همگان را سر سفره خودش بشاند، چون بی‌گمان یک مائده آسمانی است که غذاهای رنگارنگی در آن است. هر ذائقه‌ای از این سفره، مطابق ذائقه خودش می‌تواند، غذایی پیدا کند.

بنابراین، چنین همایشی - که زن، مرد، جوان، پیر، کودک، آیت الله، کاسب، همه اشار در آن جمع باشند - و موضوع آن، ستاره درخشانی باشد که بتواند بر دل همه بتاخد و برای هیچ کس منع قائل نباشد، ما فقط، در سوره مبارکه یاسین می‌توانیم، آن را مشاهده کنیم.

قرآن، سفره گسترده‌ای است که همه می‌توانند، سر آن سفره بشینند، ولی در سوره مبارکه یاسین ظاهر و نمایان است. در واقع، مثل این است که آبی در داخل زمین جریان دارد. یاسین، بسان چشم‌های جوشنده‌ای است که به آب گوارای آن همه افراد، دسترسی دارند. پس، یکی از آثار همایش سوره مبارکه یاسین، این است که این همایش، مائده آسمانی است که همگان می‌توانند از آن بهره‌مند شوند.

پنجمین اثر، این است که انسان‌ها، از نظر قدرت فراگیری یکسان نیستند. در بین افراد جامعه، اشخاصی کندذهن، متوسط، عالی و استعدادهای درخشان، و تیزهوش و نابغه داریم، در امور معنوی هم، همین طور است. بعضی‌ها، در حد متوسط و بعضی در مرتبه عالی هستند و بعضی‌ها هم درخشان‌اند. شما می‌خواهید از این جا به سوی مقصدی، حرکت کنید. یک وقت قدم می‌زنید و می‌روید و یک وقت هم، با ماشین می‌روید، و یک وقتی هم ممکن است که پرواز کنید. در حرکت‌های معنوی هم، روح چنین حالتی دارد. ما

در بین روح‌ها، استعدادهای معنوی درخشنان داریم.

سوره مبارکه یاسین، این قدرت را دارد که استعدادهای درخشنان معنوی را سریع کشف کند و همه افراد را بهره مند سازد، چرا؟ چون درباره این سوره مبارکه، دستوالعمل‌های معنوی وجود دارد؛ مثلاً در روز، یک بار یاسین بخواند، یا در هفته یک بار بخواند، یا در روز، دو سه مرتبه بخواند، تا دستورالعمل‌های سنگینی که گاهی می‌رسد، به این‌که مثلاً، روزی ده مرتبه، هفت مرتبه تا چهل مرتبه، و ختماتی داریم، که تا هفتاد مرتبه می‌رسد. البته، دائم نیست، بلکه مدت دارد، مثل هفت روز، ده روز یا یک روز، این طور یاسین بخواند. وقتی که یاسین به همگان عرضه می‌شود، از بین آن‌ها، استعدادهای درخشنان معنوی را می‌شود کشف که اگر، به فریادشان نرسیم، کم کم از بین می‌روند؛ پس باید هم آن استعدادهای بزرگ را کشف کرد و هم آن‌ها را هدایت کرد.

حال، یک وقت، این استعداد درخشنان را هدایت می‌کنیم؛ به این معنا که می‌گوییم، شما این استعداد را دارید، این کتاب را بخوانید، با این استاد ارتباط برقرار کنید، این طور حرکت کنید، تا این استعدادتان شکوفا شود. این حرکت را هدایت کردن می‌گویند. یک وقت هم، این است که در کنار آن فرد مستعد، فردی قرار می‌گیرد و او را همراهی می‌کند، تا او را به مقصد برساند. برای یاسین، این امتیاز هست که هم، استعداد را کشف می‌کند و هم، آن را هدایت کرده و هم، کنارش می‌ایستد و او را تا بالاترین قله کمالات همراهی کرده و به مقصد اعلا می‌رساند: «إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ»^{*} فسبحانَ الذِي بِيَدِهِ مَلْكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَمَونَ» (سیس، ۸۲/۳۶-۸۳). این هم، یکی از بزرگترین فواید سوره مبارکه یاسین و همایش یاسین است.

ششمین اثری که همایش سوره مبارکه یاسین و فعالیت‌های یاسینی ما در موسسه‌مان و همایش‌ها داشته، این است که تشکیلاتی، به نام «خانواده یاسین» به وجود آمده است. امروز، ما جمعیتی داریم که هر روز، سوره مبارکه یاسین را می‌خوانند و به حضرت زهراء(س) اهدا می‌کنند. آیا شما تا حالا چنین حرکتی گسترده و بزرگ را سراغ داشته‌اید؟ کی و کجا ما در جامعه‌مان، خانواده بزرگ یاسین داشته‌ایم؟

این حرکت، جزو طرح‌ها و اهداف پیش‌بینی شده نبوده، بلکه از آثاری بوده که بعد از برگزاری همایش‌ها آن را مشاهده کردیم. شرط «خانواده یاسین» بودن، فقط، روزی یک بار

یاسین خواندن است . الان ، جمعیت کثیری تحت عنوان «خانواده یاسین» جمع شده اند و اعضای بسیار گستره‌ای در دنیا دارد . در این خانواده ، افرادی از سراسر ایران و شهرستان‌ها و حتی ، از کشورهایی ، مانند : هندوستان ، پاکستان ، کشورهای آفریقایی و نیز ، بعضی کشورهای عرب زبان و حتی اروپا ، عضویت دارند . این عضویت ، یک عضویت داوطلبانه است . افراد به صورت خود جوش آمده‌اند و سر این سفره نشسته‌اند و احساس می‌کنند که یک خانواده صمیمی بوده و با هم همدردی می‌کنند . اگر کسی مشکلی داشته باشد ، اعضای همین خانواده معنوی برای رفع مشکل او به درگاه خدا دعا می‌کنند و یاسین می‌خوانند . از طریق پایگاه سوره یاسین ، اگر دستورالعمل جدید باشد ، به آن‌ها اطلاع رسانی می‌شود ، و در طول سال مناسبت‌های یاسینی برای این خانواده یادآوری می‌کند .

گاهی ، این اطلاع رسانی ، از طریق sms صورت می‌پذیرد ؛ چون ، تقریباً اکثرشان در ایران شماره تلفن دارند ، در خارج ایران هم ، از طریق رابطه‌ایشان ، این کار انجام می‌شود و بعضی هم ، از طریق ایمیل مرتبط می‌باشند ؛ ولی عمدتاً از طریق sms ، با این‌ها در ارتباط هستیم . در این روزگاری که عالم سیاست و احزاب است و هر گروهی ، دور یک اندیشه و فکری جمع شده‌اند ، گروهی هم ، با خواندن این سوره مبارکه ، دور سوره مبارکه یاسین جمع شده‌اند . حالا اگر یکی از این‌ها از دنیا برود ، تمام این خانواده برای او احساس همدردی می‌کند . آن‌ها برای او دعا می‌کنند و یک شب ، برای او عزا می‌گیرند و مجلس ختم برگزار می‌کنند و در آن مجلس بزرگ و فراگیر همه ، سوره یاسین می‌خوانند . البته ، اطلاع رسانی ما ، از طریق دنیای مجازی است ، یعنی از فضای مجازی اعلام می‌شود که مثلاً ، امشب ساعت نه تا ده ، مجلس ختمی ، جهت یکی از اعضای خانواده یاسین - که از دنیا رفته است - بر پا می‌شود و همه در آن شرکت می‌کنند . آن وقت می‌بینید که تمام این جمعیت - که مانمی‌دانیم ، چه جمعیت گستره‌ای است و خداوند عالم است - برای او سوره یاسین می‌خوانند .

در اینجا ، دو مورد را - که چنین مجلس ختم مجازی برای آن‌ها برگزار شده است - یاد می‌کنم ؛ یکی ، حضرت حجت الاسلام و المسلمین آقای شیخ حسن ابراهیمی است . ایشان ، عضو خانواده یاسین بود . رحمت خدا بر او باد . وقتی که از دنیا رفت ، «خانواده یاسین» برای او یاسین خوانند و مجلس ختم بزرگی برپا کردند . یکی هم ، حضرت حجت

الاسلام و المسلمين ، جناب آقای حسین پور ، جانباز محترم جنگ و از اعضای اصلی «خانواده یاسین» بود . ایشان ، خیلی با حال ، هر روز یاسین می خواند . از دنیا که رفت برای او نیز مجلس ختم یاسین برپا شد . تازه ، این آثار دنیوی است .

حال ، تصور کنید که این جمعیتی - که هر روز یاسین می خوانند - و ثواب آن را به حضرت زهرا(س) اهدا می کنند ، آن گاه که در آخرت ، وارد صحرای محشر شوند ، قطعاً مورد عنایت حضرت زهرا(س) و آئمهٔ اطهار(ع) قرار می گیرند . آیا گروهی که این گونه هستند ، مشمول شفاعت اولیا اللہ و ائمۃ اطهار نخواهد شد ؟

در روایت هست ، که اگر کسی یاسین بخواند ؛ خودش مقام شفاعت را پیدا می کند ، چه بررسد که حضرت زهرا(س) این ها ، را شفاعت کند ، البته روشن است که این ها یک حزب و گروه دنیایی نیستند ، این ها یک حزب جاودانه ، ابدی و آخرتی را تشکیل داده اند که ره توشه جاودانه انسان است .

این را هم یادآوری کنم که یکی از بهره هایی - که خانواده یاسین دارد - این است که ، بزرگانی در این خانواده یاسین عضو هستند که حتی حاضر نیستند ، اسم آن ها را برده شود ، در حالی که می دانیم که برخی از آن ها ، مستجاب الدعوه هستند . ما از آن ها خواستیم که برای اعضای «خانواده یاسین» ، هر روز دعا کنند و بگویند ، خدا ایا این ها را که یاسین می خوانند ، - اگر مشکلی در زندگی شان است - آن مشکل رفع شود .

آن بزرگان ، با کمال اشتیاق پذیرفته اند و گفته اند که هر روز ، برای اعضای «خانواده یاسین» دعا می کنیم . بعضی مراجع بزرگ ، وقتی خدمت شان گفتمن ، چنین جمعیتی وجود دارد ، اشک در چشمان شان جمع شد و بعد به من فرمودند که این ها را بیاورید پیش من .

یعنی : آن قدر راغب شدند که چنین خانواده با جاذبه ای را بیینند .

شما می دانید که برای دیدار مراجع بزرگ ، باید قبل از ایشان وقت گرفت و چندان وقتی برای دیدار نمی دهند ! ولی ، برای اولین بار بود که آن مرجع بزرگوار درخواست فرمودند که این «خانواده یاسین» را پیش مایاورید . بنده عرض کردم که آقا این ها زیاد هستند .

فرمودند : بیاوریدشان ، یعنی ایشان مشتاق دیدن این «خانواده یاسین» هستند .

امسال هم که - ان شاء اللہ - این همایش یاسین بانوان قرآن پژوه ، در تهران یا قم برگزار می شود ، اولویت اول شرکت ، با «خانواده یاسین» است ، یعنی آن هایی که عضو «خانواده

یاسین» هستند، اولویت شرکت دارند تا بقیه هم- ان شاء الله- از این همایش بهره مند شوند.
بیانات: در آینده، برای توسعه و شناخت همگانی از سوره یاسین، چه برنامه و طرح هایی را مدد نظر دارید؟

دبیر علمی: درباره برنامه های آینده، ما محتاج فضل پروردگار، دعای امام زمان، عنایت حضرت رضا(ع) و همچنین عنایت بی بی حضرت زهرا(س) هستیم. ولی برای تکمیل کارهای گذشته و سودمند واقع شدن فعالیت های قبلی، کارهایی را پیش رو داریم و تلاش می کنیم که آن ها به منصه ظهور برسند.

اولین قدم در آینده، این است که دفتر دوم کتاب قلب قرآن، منتشر گردد. لازم به یادآوری است که دفتر اول قلب قرآن، برای چاپ هشتم آماده شده بود؛ ولی مدتی بود که چاپ آن به تأخیر می افتاد و جهت آن را نمی دانستیم، تا این که مطلب «گوهر ناشناخته»، که بیاناتی بود از حضرت آیت الله العظمی وحید خراسانی (مدظله) و در ملاقاتی ایراد فرموده بودند، آماده شد. وقتی آن آماده شد، و داخل این کتاب قرار گرفت، دیدیم که به راحتی، کتاب قلب قرآن چاپ شد. یعنی، معلوم شد که در عالم بالا می خواستند که آن مطلب هم در کنار سایر مطالبات باشد.

امید است که دفتر دوم به فضل پروردگار، تقدیم حضور علاقه مندان به سوره مبارکه یاسین گردد. چون به فضل پروردگار، حقیر این توفیق را پیدا کردم، در باب یاسین، حدود هفت هزار کتاب رانگاه کنم؛ کتاب هایی، مثل بحار الانوار، وسائل الشیعة و احادیث و منابع تاریخی و کتاب های متنوع دیگر را. هر مطلبی که در باب سوره یاسین بود، مورد توجه فرار گرفت. با توجه به گستردگی مطالعات، مطالب بسیار ارزنده و فوق العاده ای درباره سوره مبارکه یاسین به دست آمد که ما امیدواریم، تحت عنوان دفتر دوم قلب قرآن، بتوانیم آن را فرا روى علاقه مندان به معارف قرآن کریم، به خصوص، «خانواده یاسین» قرار دهیم.

گام دوم؛ آموزش های عمومی است. مقصود ما از آموزش های عمومی، این است که محفل های قرآنی در بین بانوان در سراسر کشور وجود دارد و قبل از قدم هائی برداشته ایم. احساس ما این است که اگر یک اندیشه ای، یا فرهنگ و فکری بخواهد، در جامعه ماندگار شود، مشارکت و نقش آفرینی دو قشر، بسیار با اهمیت است: یکی بانوان و دیگر جوانان. ما برای توسعه فکر یاسین و نشر معارف و حقایق این سوره مبارکه، برنامه ریزی داریم،

که هم در بین بانوان ، از طریق اعزام مبلغ ، برگزاری مسابقات و رساندن پیام یاسین به محافل آنها ، کوشش‌های مفیدی صورت گیرد و هم این که برای جوانان آثاری را تدوین کنیم . اولین کار برای جوانان ، نشرکتاب‌های «دوستان یاسین» و «گلستان یاسین» است . بنابراین ، توسعه یاسین و معارف ارزشمند آن ، در بین بانوان و جوانان از اهداف فراوری ماست که امیدواریم ، بتوانیم با فعالیت‌های خودمان آن را محقق کنیم .

سوّم : برنامه ریزی برای کشاندن مباحث مربوط به یاسین ، به رسانه‌های کشور است ؟ مانند : رادیو قرآن ، رادیو معارف که از خود قم پخش می‌شود . برای این‌ها ، یک برنامه‌ای برگزیم ، چون اگر یک چیزی را پیشنهاد کنیم ، ولی برنامه نباشد ، ممکن است بگویند که سوره یاسین مثل سوره‌های دیگر است ، اما اگر ما آمدیم و بستر گستردۀ سوره یاسین را نشان دادیم که مثلاً ، حقایق و معارف آن ، چند جلد کتاب دارد و خلاصه ، بسته فرهنگی برای یاسین ارائه کردیم ، آن وقت ، پیشنهادها از پختگی بالایی برخوردار شد . و مدیران از آن استقبال می‌کنند .

در واقع ، برای نشر سوره مبارکه یاسین ، بسته فرهنگی فراهم کردیم و نشان دادیم که این سوره مبارکه ، توان این را دارد تا برایش مسابقه آموزش ترجمه و تفسیر و بیان مفاهیم برگزار شود . اگر ، برنامه‌ای را در هفته‌ای ، یکبار فرض کنید ، شاید سالیان دراز بتوان تعذیب کرد ؛ چون با استقبال مردم مواجه می‌شود بنابراین ، یک برنامه تهیه شده است برای رسانه‌ها که - إن شاء الله - بتوانیم ، یاسین را در سکوی پرش پیام‌های قرآنی در رسانه‌ها قرار دهیم ، تا معارف و حقایق سوره مبارکه یاسین ، یک برنامه جالب و جذاب و ماندگار رسانه‌ای گردد .
بینات : آیا شما فقط در ارائه برنامه‌ها فعالیت خواهید داشت ؟ یا اینکه در اجرای برنامه‌ها هم نظارت و دخالت خواهید داشت ؟

دیبر علمی : ما فقط برنامه و مطالب و پشتونه‌های فکری و فرهنگی آن‌ها را درست می‌کنیم ، ولی اجرای این کارها ، مربوط به خود مدیران و مجریان است . ما نه توانش را داریم و نه طمعش را ، مدیر و مجری توانمند زیاد است . ما همان کاری که خودمان انجام می‌دهیم ، خیلی زیاد است . اگر این برنامه و پایه پژوهشی آموزشی را ارائه دهیم ، آن وقت ، یک مدیر می‌بیند که در اینجا بستر کار و فعالیت وجود دارد و می‌توان یک برنامه رادیویی و تلویزیونی فراگیر و سودمند اجتماعی در کشور تهیه کرد .

چهارم: امروزه، یکی از مؤثرترین و فعال ترین راه‌های ارتباطی دنیا و مراکز و افراد با کشورها و با یکدیگر، دنیای مجازی، اینترنت است که به طور عجیبی، همه دنیا را فراگرفته و مطالب را به سهولت، با ایمیل کردن و پیامک در سراسر دنیا همه دریافت می‌کنند. با توجه به این که ما پایگاه اطلاع رسانی سوره مبارکه یاسین را به صورت فعال داریم، قصد داریم که این پایگاه را در زمینه‌های پژوهش، آموزش، اطلاع رسانی فعال تر کنیم؛ یعنی، تمام این فعالیت‌هایی که درباره سوره مبارکه یاسین داریم، در دنیای مجازی هم ارائه کنیم. به تعبیری، در آسمان دنیای مجازی هم، این فعالیت‌ها انجام شود. اگر آموزش‌ها، مسابقات و پژوهش‌ها در آن دنیا صورت بگیرد، یاسین یک شکل جهانی به خود خواهد گرفت. همان‌طور که از اول، نهاد جهانی داشته است. همان‌طور که پیامبر (ص) چنین آرزویی را مطرح فرمودند: «به خدا قسم دوست دارم که یاسین در قلب تک تک امت من جای بگیرد»، یعنی، دلم می‌خواهد که یک روزی، یاسین خوانی، جزو فرهنگ عمومی مردم شود. مردم از خواب که بلند می‌شوند، همه یاسین بخوانند! این آرزوی پیامبر (ص) بود. امید است که ما هم در راه تحقق این آرزوی پیامبر اکرم (ص) گام برداریم.

پنجم: عرصه هنر است. داستان‌های کوتاه و بسیاری در خود سوره یاسین و در خاطرات انسان‌ها، پیرامون سوره مبارکه یاسین وجود دارد که می‌تواند، قشرهای وسیعی از هنرمندان را اشیاع کند. کسانی که در کارهای تئاتر، فیلم سازی و سینماگری هستند، می‌توانند در محظوظ داستان‌هایی - که پیرامون این سوره مبارکه هست - فعالیت کنند. در صدد هستیم برای این قشر، فیلم‌نامه و داستان کوتاه و داستان بلند، به صورت رمانیکی و تصویری تهیه کنیم. تا-إن شاء الله- مفاهیم سوره یاسین، به عرصه و عالم هنر کشانده شود. البته هنر که می‌گوییم، مقصود فقط آنچه که ذکر شد نیست، بلکه هنرهای خوشنویسی، نگارگری، منبت، معرق و همه رشته‌های هنری را شامل می‌شود.

امسال برنامه برگزاری جشنواره هنری بانوان هنرمند - که هرسال برگزار می‌شود - رویکرد آن، آیات سوره مبارکه یاسین می‌باشد و هنرمندان کارهایی را که درباره یاسین انجام داده‌اند، در آن به نمایش می‌گذارند و به بهترین اثر انتخاب شده جایزه داده می‌شود و تقدیر و تشویق می‌شوند. همینجا عرض کنم که گام بعدی، برگزاری «همایش یاسین در آینه هنر» است. وقتی هنرمندان در زیر یک سقف جمع شدند و - آنچه که درباره یاسین هست -

برایشان عرضه شد و نیز، گفته شد: که پیامبر (ص) و ائمه (ع)، این مطالب را درباره این سوره می‌گویند، و این طور خاطرات، داستان‌ها و معجزاتی هم وجود دارد، هنرمندان - که از یک نقطه کوچک، یک سوژه برای ساختن فیلم به دست می‌آورند - از این سوژه‌های سوره یاسین که بسیار زیاد است، فیلم‌ها می‌سازند و یا داستان‌ها می‌نویسند.

ششم: یک مطلبی هم که باید گفت، در باب نشر آثار سوره مبارکه یاسین است. درباره یاسین، نسخه‌های خطی بسیار داریم. علماء درباره یاسین کتاب نوشته‌اند، ولی متأسفانه به خاطر نبودن امکانات کتاب‌ها چاپ نشده و همان‌طور خطی مربوط به یاسین را احیا و چاپ آثار، جزو برنامه‌های ماست. امید است که بتوان نسخ خطی مربوط به یاسین را احیا و چاپ و منتشر کرد و همین‌طور، نشر بهترین پایان نامه‌ها، از جمله اهداف و فعالیت‌های پیش روی ماست.

قدم سوم، نشر آثار هنری و انتشار تفاسیر سوره مبارکه یاسین است. برخی از بزرگان - که بعضاً از اساتید ما بوده‌اند - مثلاً، مرحوم آیت‌الله، میرزا جواد آقا تهرانی، تفسیر سوره مبارکه یاسین دارد. مرحوم آیت‌الله شیخ مرتضی شبستری، تفسیر سوره مبارکه یاسین دارد که توسط فرزند ایشان، دکتر مهدی شبستری، دو جلسه از این مجموعه تفسیر آماده شده است که در ویژه نامه بینات شماره ۷۵، همراه با مختصراً از زندگی نامه ایشان چاپ شده است. چاپ کل تفسیر ایشان، با آن عظمتی که این بزرگوار در وادی تفسیر داشته است، خیلی غنیمت است. بنابراین، چاپ تفاسیر چاپ نشده قرآنی، پیرامون این سوره از سری کارهای آینده ماست.

در این راستا، اگر کسی آثار نوآمد و روزآمد، پیرامون مفاهیم سوره مبارکه یاسین تدوین کند، قطعاً اقدام به چاپ آن هم خواهیم کرد، ان شاء الله.

هفتم: مسئله دیگری که در باب سوره مبارکه یاسین داریم، «یاسین در آینه ادب فارسی» است. چند اثر، قبل‌تنهیه شده که منتشر می‌شود، ولی باید دانست که کار منحصر به آن دو سه اثر نیست. این، یک پژوهش گستردۀ در ادب فارسی می‌خواهد، تا ما مفاهیم سوره مبارکه یاسین را در ادب فارسی بیابیم و بعد از گزینش و پرداخت، به دست انتشار سپرده شود. بنابراین ادامه پژوهش یاسین در ادب فارسی، جزو برنامه‌های آینده هست که - إن شاء الله - انجام خواهیم داد. چه خوب است که شعرشناسان به کمک ما بیایند و آثاری در

این باره به وجود آورند.

هشتم: در آینده، برنامه‌ای با اساتید راهنمای و مشاور در حوزه علوم قرآنی داریم، تا با تعامل و صحبت با آن‌ها، موضوعاتی مربوط به سوره مبارکه یاسین در اختیار آنان قراردهیم، که موضوعات را به دانشجویان خودشان معرفی کنند. یعنی: آن‌ها را تشویق کنند که پایان نامه‌هایشان را در این باره تدوین کنند. با توجه به این که سوره مبارکه یاسین، دریای بیکران می‌باشد و برخوردار از مفاهیم و حقایق بسیاری است، اگر ما بتوانیم پژوهش‌های قرآنی را، در دانشگاه یا حوزه، به این سمت و سو سوق دهیم، هم، آن‌ها از این دریای گواراسیراب و برخوردار می‌شوند و هم درباره این سوره، یک مطالعه کاملی انجام می‌گیرد. بنابراین، ارتباط و تعامل با اساتید راهنمای و مشاور و هیئت‌های علمی دانشگاه‌ها در دستور کار آینده ماست؛ ان شاء الله.

نهم: فعالیت دیگر، گویاسازی متون برای نایینایان و کم‌بینایان است. تا کنون، توفیق حاصل شده است که چند اثر را گویاسازی کنیم، مثل قلب قرآن، دفتر اول و چند شماره از نشریه بشارت و بینات و کتاب جهاد اکبر و آینه جمال حضرت امام خمینی^(۶) و چند اثر از علامه محمد رضا حکیمی که این مجموعه‌ها به صورت گویا درآمده است و الان مورد استفاده نایینایان می‌باشد. در آینده در نظر داریم که آثار دینی و قرآنی را برای این قشر گویاسازی کنیم و آن‌ها را به نایینایان کشور برسانیم.

می‌دانید که یکی از فعالیت‌های چشمگیر و مورد رضای خداوند در موسسه امام رضا^(۷)، نشریه سپیده آفرین برای نایینایان است. این نشریه به سه شکل منتشر می‌شود، ۱. با خط بریل برای نایینایان و کم‌بینایان آشنا با این خط، ۲. به صورت گویا، برای آن‌ها که با خط بریل آشنایی ندارند^۳. به صورت چهارزئگ، به خط معمولی و متعارف برای خانواده‌ها و معلم‌ها و برای دیگرها و عموم مردم.

این نایینایان و کم‌بینایان، حدود یک میلیون جمعیت در کشور هستند. ما که قصد داریم نایینایان را نیز سر سفره پهناور یاسین بیاوریم، زیرا آن‌ها، قلب صاف و سینه پاکی دارند و به نظر می‌رسد که به خدا نزدیک تر هستند و ان شاء الله، بتوانند جزو خانواده یاسین باشند. در آینده از برنامه‌های ماست که این فرهنگ گسترده سوره مبارکه یاسین را به آن‌ها منتقل کنیم و اکنون، کتاب قلب قرآن در حال گویا شدن است و با شماره‌های آینده «سپیده

آفرین» برای نایبینایان فرستاده خواهد شد.

در نخستین همایش «یاسین در آینه معرفت» از یک نایبینا هم تکریم به عمل آمد، چون ایشان مفاهیم سوره مبارکه یاسین را در بین نایبینایان به مسابقه گذاشته بود و این فعالیت او از دیدگاه ما بزرگ بود و در آن همایش بزرگ، با تقدیم لوح تقدیر مراجع تقلید از ایشان تکریم به عمل آمد. در نظر است که در آینده، فعالیت پیرامون سوره یاسین در بین نایبینایان هم گسترش پیدا کند.

دهم: از دیگر برنامه های آینده، برگزاری «همایش یاسین در آینه معرفت»، در برخی از کشورهایی است که به ما پیشنهاد و درخواست شده است، کشورهایی مثل پاکستان و هندوستان. امید است که در آینده برویم و در کشورهای دیگر، همایش «یاسین در آینه معرفت» برگزار کنیم، تا حقایق و معارف این سوره‌ی مبارکه در آن سرزمین‌های نیز، گسترش یابد.

یازدهم: ایجاد نرم افزار کامپیوتری است که جامع تمام فعالیت‌ها باشد و در اختیار همگان قرار گیرد.

این برنامه‌ها و فعالیت‌هایی بودند که تا به حال، به نظرمان رسیده است. پیش از این، چنین فعالیت‌هایی مطرح نبوده و به نظر نمی‌آمده است. خاصیت سوره مبارکه یاسین، این است که هر چه درباره آن به فعالیت پردازیم، زمینه‌ها و کارهای جدید، جلوی روی ما باز می‌شود. شاید در آینده، فعالیت‌های بسیار دیگری آشکار شود. که ما هم-انشاء الله- بتوانیم آن‌ها را به منصه عمل و ظهور برسانیم.

بینات: حضرت عالی فرمودید که در تحقیق‌هایی، که داشته‌اید، به مواردی برخورد کردید که یاسین در زندگی پیامبر (ص) و ائمه اطهار(ع) تجلی و تداومی داشته است؛ حتی از صدیقه طاهره حضرت زهرا(س) هم نام برداشت. اگر ممکن است، به عنوان نمونه، مواردی از این تجلیات را اشاره بفرمایید؟ تا - ان شاء الله - علاقه‌مندان از آن بهره‌مند گردند و محققان در این خصوص به تحقیق پردازند؟

دیبر علمی: در اینجا مواردی از تجلی یاسین در زندگی پیامبر (ص) و ائمه اطهار(ع) را یادآور می‌شویم؛ هرچند که موارد بسیار است. قبل از این که ما به این پژوهش پردازیم، چنین گستره وسیعی از سوره مبارکه یاسین در جلوی چشم ما نبود. یاسین در زندگی ائمه

اطهار(ع)، جایگاهی بلند در گفته‌ها و در عمل شان داشته است. در این مجال، به برخی از موارد در زندگی پیامبر(ص) اکتفا می‌کنیم و ذکر بقیه موارد را به دفتر دوم قلب قرآن واگذار می‌کنیم.

اولین مورد، همان شأن نزول عجیب و غریب سوره مبارکه یاسین است. در آغاز نزول، شاید سال پنجم بعثت بوده که مشرکین مکه تصمیم می‌گیرند که پیامبر(ص) را به قتل برسانند و آنان برای این کار در کنار کعبه هم پیمان می‌شوند. در حالی که پیامبر اکرم در خانه تشریف داشتند، می‌بینند که سر و صدایی از پشت در بلند است. حضرت(ص) از شکاف در به بیرون نگاه می‌کنند و می‌بینند که تمام مخالفان درجه یک - که با عناد تمام با حضرت(ص) به مبارزه می‌پرداختند - همه پشت در خانه جمع شده‌اند. پیامبر(ص) در این لحظه حساس، در ذهنش خطور می‌کند که چه باید بکنم؟ آیا از خانه خارج شوم؟ اگر در خانه بمانم، چه خواهد شد؟ در این لحظه جبرئیل آمد و سوره مبارکه یاسین را بر حضرت نازل کرد و به حضرت عرضه داشت: در حالی که این سوره را می‌خوانید، از خانه خارج شوید. پیامبر(ص) هم، به اطاعت امر الهی، در خانه را باز می‌کنند و در حالی که آیات سوره یاسین را می‌خوانند، از خانه خارج می‌شوند و احساس می‌کنند که آنها حضرت را نمی‌بینند.

حضرت(ص) وقتی که می‌خواهد بیرون بیاید، از داخل خانه، یک مشت خاک با خودش بر می‌دارد و آن مشت خاک را روی صورت آن‌ها می‌پاشد. بعد، یک نفر از خود مشرکین جلو می‌آید و می‌گوید: چرا جمع شده‌اید؟ می‌گویند: امروز می‌خواهیم کار محمد(ص) را یکسره کنیم و تکلیفمان را با او روشن کنیم. آن شخص می‌گوید: محمد(ص) که در مسجد الحرام بود!

همه به همدیگر نگاه می‌کنند و می‌گویند: بلند شوید! بلند شوید! محمد(ص) شما را سحر کرده است. آنان شکست خورده و شرمنده از پشت در خانه حضرت، متفرق می‌شوند. نگاه و توجه به این رخداد، یادآور دو مطلب است: یکی شأن نزول و حادثه‌ای که موجب نزول سوره‌ی «یاسین» شده است و دیگری که - حائز اهمیت بسیار است - کارکرد و اعجاز‌آفرینی «یاسین»، در آغاز نزول است. سوره‌ای که از همان ابتدای جاری شدن بر زبان پیامبر(ص) اعجاز آفریده و مشکلات بسیاری را گشوده است؛ این شأن و مرتبت، تنها مختص آن روز و آن واقعه‌ای خاص نبوده، بلکه قرائت این سوره همواره و در همه زمان‌ها

و مکان‌ها معجزه آفرین و مشکل گشایی باشد. زیرا «یاسین» پیوسته در بردارنده‌ی آثاری اعجاب انگیز و فراوان بوده است، از جمله: مرتفع ساختن بن بست‌های زندگی، آسان نمودن امور شاق و دشوار، گشودن درهای بسته، کلید گشايش گرفتاري ها، فراهم آوردن راه نجات از رنج، تنگنا، فقر و فلاکت، برکت بخشی به دانش، اموال و عمر آدمی، تاباندن نظر لطف و رحمت خدا بر صفحه‌ی دل و بر صحنه‌ی زندگی، فریاد رسی سریع در لحظه‌های نیاز، رسوا کردن دشمنان و خنثی ساختن نقشه‌های شوم آنان.

مورد دومی که می‌توان جلوه یاسین را دید، در لیله المبیت و شب هجرت پیامبر (ص) است. از آن زمان که یاسین نازل شد تا لیله المبیت، حدود هشت سال می‌گذرد. در لیله المبیت، مشرکین نقشه‌هایی بسیار کشیدند که پیامبر (ص) را بکشند یا تبعید کنند. بالاخره در دارالندوه جمع شدند و تصمیم گرفتند که از هر قبیله، یک نفر جوان شمشیر زن انتخاب شود و به طور جمعی و شبانه به خانه پیامبر (ص) حمله کنند، تا خون پیامبر (ص) به گردن یک قبیله نیفتند. تقریباً، روزهای آخر ماه صفر و آغاز ربيع الاول بوده است.

بعد از نماز عشا که حدود یک ساعت و نیم از مغرب می‌گذرد. به طرف خانه پیامبر (ص) می‌آیند و آن را محاصره می‌کنند. ناگهان پیغمبر (ص) می‌بیند که باز، همان صحنه و ماجراهی هشت سال قبل پیش آمده و دشمنان پشت در جمع شده‌اند. جبرئیل به پیامبر (ص) قبل از خبر داده بود که این‌ها چنین تصمیمی دارند و آماده هجرت شوید، حالا، مطلب جالب اینجاست که پیغمبر، وقتی دید آن‌ها جمع شده‌اند، هیچ ناراحت نشد. این مرتبه، عصای اعجازگر سوره یاسین در دست داشت. یعنی: همان اسلحه هشت سال قبل. پیامبر (ص) بعد از آن که به حضرت امیر (ع) وصیت‌هایش را کرد و فرمود: تو جای من بخواب و این‌ها به تو صدمه‌ای نمی‌رسانند، بسان سالیان قبل، یک مشت خاک را برداشت و در حالی که سوره مبارکه یاسین را می‌خوانندند، از خانه بیرون آمدند.

حضرت دیدند که أبوجهل می‌گوید: این پیغمبر، این جور و عده‌ها می‌داد، همه آن‌ها کذب است و او کاذب است. حضرت فرمود: «بله، الان هم همان چیزها را می‌گوییم». مشت خاک را در حالی که سوره یاسین می‌خواند، روی سر أبوجهل و دیگران پاشید و رفت. آنان حضرت (ص) را ندیدند. دقیقاً تکرار صحنه است. عین صحنه زمان نزول سوره یاسین، دوباره تکرار شده است. آنجا هم پشت در آمدند، این جا هم پشت در آمدند. در آن زمان

رفتند کنار کعبه پیمان بستند و این جا رفتند در دارالندوہ پیمان بستند.

جای پیمان مشرکین عوض شد ولی، پیغمبر (ص) همانجا بود، باز، کارکرده‌یاسین همان کار کرد است و یاسین، پیغمبر (ص) را نجات داده است. و آن‌ها پیغمبر (ص) را ندیدند و عجیب است که این‌ها بعد از نماز عشا، تا صبح اینجا ماندند. آنان خیال کردند که پیغمبر (ص) داخل خانه است. این دو صحنه تاریخی، از مسائل جالب سوره مبارکه یاسین است.

مورد سوم درباره این سوره مبارکه، مربوط به بعد از فتح خیر است. یعنی، بعد از آن که پیامبر اکرم (ص)، قلعه‌های خیر را فتح کردند و داشتند بر می‌گشتد. در این جا، جعفرین ابی طالب با مسلمانان زن و مرد مهاجر از حبشه آمدند. در گزارش‌ها آمده که حضرت رسول (ص)، خیلی به جعفر علاقه داشت و می‌فرمود: «من و جعفر از یک شاخه درختیم». جعفر طیار نیز، خیلی بزرگوار بود. حضرت که چشمش به جعفر افتاد، فرمود: «من دو شادی دارم، یکی، فتح قلعه‌های خیر و یکی هم، آمدن جعفر و نمی‌دانم که سرور من به کدام یک بیشتر است؟ آیا به فتح خیر یا با دیدن جعفر؟!»

در این گزارش آمده که جعفر طیار پیش پیامبر (ص) آمد و حضرت خطاب به او فرمود: «آیا یک چیز مهمی را به تو هدیه ندهم؟ مردم فکر کردند که الان، مثلاً حضرت یک تکه طلا بر می‌دارد و به او می‌دهد. حضرت رسول (ص)، نماز خاص حضرت جعفر طیار را به او می‌آموزد و می‌گوید: جبرئیل، از طرف خدا برای من آورده است و من به تو هدیه می‌دهم. در آن روایت آمده است که: کسی که این نماز را، هفته‌ای یک مرتبه، روزی یک مرتبه، یا ماهی یک مرتبه بخواند، خدا گناهانش را می‌بخشد. این هبه‌ای است که پیامبر (ص) به جعفر می‌دهد و تا قیامت، راه عبادت خداوند است.

حضرت دیدند که جعفر تنها نیامده است. جعفر طیار، تقریباً مدت سیزده سال در حبشه بوده، و در آن جا دین اسلام را تبلیغ کرده اهل حبشه وقتی دیدند که جعفر قصد دارد به مدینه پیش پیامبر برگردد، آن‌ها هم، حدود هشتاد و سه نفر از اسقف‌های مسیحی را انتخاب کردند. شصت و چند نفر، اهل حبشه بودند و حدود بیست نفر هم از شامات. یک گروه هشتاد و چند نفره همراه جعفر کردند و گفتند مدینه، پیش پیغمبر (ص) بروید و ببینید دین این‌ها چیست و پیام این‌ها چیست؟ تحقیقی کنید و برای ما بیاورید. آنان در حال تردید و تحقیق آمدند.

وقتی پیامبر (ص) از علت آمدن آن‌ها سؤال فرمودند: جعفر گفت: ایشان آمده‌اند که ببیند پیام شما چیست، تا برای قوم خودشان بیرنند! این‌ها که نشستند، پیغمبر در برابر آن‌ها بلند شدند و برای بیان پیام دین خود، یاسین را تلاوت کردند: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. يٰسُورَةٍ يٰسِينَ رَا تَآخِرَ بِرَايْشَانَ خَوَانَدَ». دقت کنید، معجزه این جاست. این اسقف‌ها، مردم عادی که نبوده‌اند، دانشمندان و بزرگان دین مسیحیت بودند. حضرت تمام یاسین را که خواند، همگی گریستند و سخت گریستند و بعد، همه شان ایمان آوردند. ببینید این جا چه مطلب عجیبی است: «فَبَكُوا وَ آمُنُوا».

چنین اعجازی از دست کسی برنمی‌آید. یک گروه، این طوری آمده است و حضرت رسول (ص) برایشان یاسین خواند و همه شان ایمان آوردند. البته، آیات دیگری هم، از قرآن کریم در شان همین صحنه نازل شده است.

مورد چهارم، ماجراهی امية بن أبي صلت است. قبل از بعثت پیامبر، تقریباً، در جزیره العرب، مسیحی‌ها و یهودی‌ها و مشرکین، همه می‌دانستند که خداوند تبارک و تعالیٰ، پیامبری را مبعوث می‌کند. مسیحی‌ها در کتاب شان خوانده بودند که پیامبری می‌آید. خصوصیاتش را در کتاب‌هایشان خوانده بودند، اوصاف مشخصات پیامبر جدید را می‌دانستند. یهودی‌ها هم می‌دانستند. مشرکین هم، که به اصطلاح، وارثان ابراهیم (ع) بودند، متظر بودند که خداوند تبارک و تعالیٰ، پیامبری را مبعوث کند در این فضایی که همه، متظر ظهور پیامبر بودند، دو فرد شاخص در جزیره العرب بودند، یکی عروة بن مسعود، از اهل طائف بود که در نهایت به پیامبر (ص) ایمان آورد و دیگری هم، امية بن أبي صلت. هر دو خیلی معروف بوده و در بین مردم آدم‌های خوبی بودند.

امية بن أبي صلت، شاعری بود که خودش را یهودی و مسیحی نمی‌دانست و می‌گفت، من حنفی و تابع آیین حنیف حضرت ابراهیم (ع) هستم. او شعر می‌گفت و شعرهایش هم شعرهای توحیدی و معنوی بود و در بین مردم، خیلی شایع بود. افراد، شعرهای امية را در کوچه و بازار می‌خواندند. بیشتر اشعارش، خدایی و آخرتی بود. آن قدر اشعارش در بین مردم شایع بود که در یکی از سفرهایی - که پیامبر از مدینه به طرف مکه می‌رفت - یکی از حاجیان را سوار مرکب خود کرد و فرمود: تو از اشعار امية چیزی می‌دانی؟ گفت: بله. پیامبر (ص) فرمودند: بخوان.

در گزارش آمده که آن مرد، صد بیت شعر در همان جا خواند. در گزارش‌ها آمده که امام حسن(ع) و امام حسین(ع) به اشعار امية اشاره زیاد داشتند. امية چنین آدمی بوده است. حالا شما، مثلاً الآن حافظ و سعدی رانگاه کنید، اشعار حافظ و سعدی را می‌خوانند، ولی واقعاً این طور است که در هر کوچه بازاری بروید و کسی بتواند صد بیت شعر از حافظ، سعدی یا مولانا بخواند؟ این جور نیست، ولی امية شهرت بسیار داشت، زیرا اشعارش دلپذیر، دلنشیں و توحیدی بود و مردم به آن رواور بودند. و او، طبع شعر لطیفی داشت و تقریباً، خیال می‌کرد که این‌ها وحی است. امية می‌گفت شاید من آن پیغمبر باشم، یعنی منتظر بود که پیغمبر شود. نگفت، من پیغمبر هستم و هیچ وقت ادعای پیغمبری نکرد، ولی انتظارش را داشت و در خودش می‌دید که با لطافت طبعی که دارد روزی پیغمبر شود.

وقتی پیامبر(ص) در مکه ظهرور کرد و گفت که خدا به من وحی می‌کند و طرفدار هم پیدا کرد و افراد هم به آن حضرت ایمان آوردند و گفتارش را قبول کردند، ابوسفیان و گروهی به طائف رفتند و امية را به مسافرت شامات بردنده و با او صحبت کردند. نظرشان این بود که اگر، امية به صحنه بیاید، ادعای رسالت پیامبر(ص) تمام می‌شود. یعنی، صحنه شکنجه و کشنن نبود؛ بلکه، صحنه فرهنگی و جنگ فرهنگی بود.

با امية صحبت کردند و قانعش کردند که بیاید و در یک صحنه‌ای با پیغمبر(ص) به مبارزه برخیزد. او را از طائف به مکه آوردند. در جایی پیغمبر(ص) را دید و گفت شما چه می‌گویی؟ پیامبر اکرم(ص) فرمود: من از طرف خدا به پیامبری مبعوث شده‌ام و مردم را به خدا و به توحید می‌خوانم. امية گفت: حاضری با هم گفتگو کنیم؟ حضرت فرمود: مانعی ندارد. گفت: فردا در مسجدالحرام قرار می‌گذاریم، تنها بیاییم یا با دیگران؟ پیغمبر فرمود: هر طور خودت می‌خواهی، می‌خواهی تنها بیا. می‌خواهی با دیگران بیا، گفت: با دیگران می‌آیم. حضرت فرمود: عیب ندارد، با دیگران بیا. ساعتی را قرار گذاشتند.

در گزارش آمده است که در ساعت موعد، پیغمبر(ص) با پنج، شش نفر از اصحابش بدون لباس‌های فاخر آمدند و در سایه خانه خدا نشستند. ناگهان دیدند که امية با گروهی از قریش - که همه لباس نو پوشیده‌اند و اطراف او را گرفته‌اند - وارد شدند و جمعیت هم پشت سرشان آمده و همه او را تشویق می‌کنند و خوشحالند که امروز، پیغمبر را شرمنده می‌کنند. در تاریخ آمده است که پیغمبر کنار کعبه نشسته بود، امية آمد و افراد اطراف او در

پیرامون او حلقه زدند و نشستند.

امیة با حضرت صحبت کرد که شما می خوانید یا من بخوانم؟ حضرت فرمود: شما بخوان. امية بلند شد و از اشعارش خواند. امية که می خواند، آنها مرحبا می گفتند و تشویقش می کردند. به قول ما برایش هورا می کشیدند و کف می زدند. ابروها بالا و چهرهها برافروخته شد که دیگر، کار پیامبر تمام شد.

نوبت سخن به حضرت (ص) رسید، حضرت (ص) در کنار کعبه بلند شد و رو به آنها که خود را پیروز صحنه می دانستند، کرد و گفت: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. يٰسُنْ وَالْقُرْآنُ الْحَكِيمُ وَ...».

در گزارش‌ها آمده که همین طور که حضرت (ص) داشت، سوره یاسین را می خواند. رنگ صورت امية برافروخته می شد. وقتی که حضرت (ص) یاسین را تمام کرد، امية بدون مهلت از بین جمعیت برخاست، حتی عبا و لباسش را نتواست جمع کند و در حالی که لباسش روی زمین کشیده می شد، رفت. دیگر نتوانست، یک لحظه بین مردم بماند. حاضران دنبالش دویدند و گفتند که چه می گویی؟ گفت این شخص پیغمبر است، این کلمات، کلمات یک انسان نیست. گفتند: دنبالش می روی؟ گفت: باید فکر کنم! این هم، صحنه دیگری از صحنه‌های فریادرسی یاسین، در موقعی که هیچ کس به فریاد انسان نمی رسد.

مطلوب در این باب بسیار است. امیدوارم که این چهار نمونه‌ای که ذکر کردیم، همواره در زندگی مفید واقع شود و همیشه دست به دامان یاسین و در آستانه یاسین باقی بمانیم؛ ان شاء الله.

بینات: حضرت عالی، راجع به برگزاری همایش‌ها، در کشورهای دیگر مطالبی فرمودید. سؤال بندۀ، این است که بحث قرآن در بین مذاهب اسلامی، اجتماعی و اتفاقی است؛ اما در بعضی کشورها، مانند هند که فرقه‌های بسیار در آن وجود دارد، آیا این همایش‌ها و یا حتی معرفی یاسین، فرامذہبی و جهانی است، یا فقط خاص مسلمانان و یا خاص شیعیان است؟

دیبر علمی: اولاً، معجزات و کرامات سوره مبارکه یاسین، مختص شیعیان نیست؛ بلکه فضائل این سوره شریفه در بین همه مسلمانان پخش است. بنابراین، اگر ما از یاسین

صحبت کنیم، همه افراد و به ویژه مسلمانان، برگرد این سفره جمع می‌شوند. یعنی، سوره مبارکه یاسین در سینه هر فرد پایگاهی دارد.

شما که صحبت می‌کنید، می‌بینید که فرد بازاری مسلمان هم، در باب یاسین چند روایت می‌خواند و از معجزات و کراماتش صحبت می‌کند، بنابراین، همه از قبل با این سوره آشنا هستند. در واقع، یاسین مثل یک مرجع تقلید بزرگی است که همه با او آشنایی دارند و سر خوان او نشسته‌اند و استفاده کرده‌اند. وقتی خودش وارد شهر می‌شود، همه به دیدارش می‌آیند.

بنابراین، همایش یاسین در بین مسلمانان، چنین موقعیتی دارد. اما غیرمسلمانان، قرآن را قبول دارند که کلام خداست. آن‌ها هم برای خودشان کتابی دارند. قرآن کریم، مانند اهل بیت پیامبر (ص) است که احترام آن‌ها مخصوص به ما شیعیان نیست، مثلاً امام حسین (ع) و عاشورا، رانگاه کنید. آیا احترام به امام حسین (ع) فقط مربوط به ما شیعیان است؟ الآن بین هندی‌ها و بودایی‌ها و برخی دیگر از مرام‌ها، موقعیت امام حسین (ع) بیشتر از آن است که بین ما است. اعتقادشان به امام حسین (ع) بیشتر هست و به اصطلاح، به امام حسین (ع) بیشتر پناه می‌برند.

روی این جهت، سوره مبارکه یاسین می‌تواند، تا دورترین مرزها نفوذ کند و بیشترین قلب‌ها را تسخیر کند. در این جانکته‌ای را یادآور می‌شوم. یکی از برکات‌های یاسین هم، این است که ما وقتی صحبت از همایش یاسین می‌کنیم، همگان آماده همکاری هستند. مثلاً شما بگویید که می‌خواهیم فلان همایش را بگیریم، از ده نفر یک نفر، زیر بار نمی‌رود و به وقت دیگر حواله می‌دهند و می‌گویند ما خودمان کار زیاد داریم، ولی وقتی صحبت قرآن می‌شود و می‌بینید که همه جلوتر از خود انسان به میدان می‌آیند. از این رو، اگر این همایش‌ها با توفيق و به فضل خداوند به انجام رسیده است، حتماً با همکاری دیگر نهادها مرتبط بوده است. با هر دستگاهی که مطرح کردیم، آمده است در کنار ما و با همکاری یکدیگر برگزار کردیم. در واقع، قرآن جناحی نیست و همه سر این سفره هستند و از جمله سرفراست سوره مبارکه یاسین هستند. من در اینجا از همه کسانی که در برگزاری این همایش‌ها با ما همکاری می‌کنند، تشکر می‌کنم.